

Riksrevisjonens melding om verksemda i 2014

Dokument 2 (2014–2015)

-6 998 84 768 657 9 493 460 65 237 5 740 612 3 808 164 11 218 9 461

42 104 10 587 040 9 425 14 617 8663 38 121 24 060 13 495 17 1

Denne publikasjonen er tilgjengeleg på Internett:
www.riksrevisjonen.no

Offentlege etatar kan tinge publikasjonen frå
Departementenes servicesenter
Telefon: 22 24 20 00
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
www.publikasjoner.dep.no

Andre kan tinge frå
Bestillinger offentlige publikasjoner
Telefon: 55 38 66 00
Telefaks: 55 38 66 01
E-post: offpub@fagbokforlaget.no

Fagbokforlaget AS
Postboks 6050 Postterminalen
5892 Bergen

ISBN 978-82-8229-318-1
Forsideillustrasjon: Lars Tothammer

Riksrevisjonens melding om verksemda i 2014

Dokument 2 (2014–2015)

Til Stortinget

Riksrevisjonen legg med dette fram Dokument 2 (2014–2015) *Riksrevisjonens melding om verksemda i 2014*. Riksrevisjonen skal medverke til at midlane og verdiane som høyrer til fellesskapen, blir brukte og forvalta slik Stortinget har fastsett. Det skjer gjennom revisjon, kontroll og rettleiing. Målet med revisjonen er å medverke til betre offentleg ressursbruk.

2014 var det første året i ein fireårig strategisk planperiode i Riksrevisjonen. Visjonen vår for perioden er å bidra til betre offentleg ressursbruk. Den strategiske planen tar for seg dei viktigaste utfordringane Riksrevisjonen står overfor for å kunne løyse samfunnsoppgdraget sitt i tråd med visjonen.

Det er definert tre strategiske mål for perioden 2014–2018:

- aktuell og samfunnsnyttig revisjon
- profesjonell revisjon og kontroll
- god leiing og effektiv ressursbruk

For å lykkast i arbeidet mot dei strategiske måla vil det i perioden vere behov for kontinuerleg forbetring av revisjonsprosessane, kompetanse og kompetanseutviklingsprosessar, og leiing og leiarskapsutviklingsprosessar. Vidare vil det vere behov for å effektivisere og forbetre administrative oppgåver og prosessar.

For å leggje til rette for god måloppnåing blei Riksrevisjonen omorganisert per 1. mai 2014. Som venta førte omorganiseringa til ein reduksjon i talet på årsverk. Omorganiseringa har gjort at vi fokuserer meir på kompetanseutvikling og leiing. Både omorganiseringa og det aktive arbeidet som er i gang for å følgje dei nye internasjonale standardane for offentleg revisjon, har ført til store omstillingar for revisorane våre. Det har vore utfordrande, men revisjonsarbeidet har likevel blitt gjennomført på ein god måte.

Planlagde tiltak for 2014 er i hovudsak gjennomførte i tråd med verksemdsplanen.

Revisjonen

Resultatet av revisjonen blir rapportert til Stortinget gjennom Dokument 1 (rekneskapsrevisjonen) og Dokument 3-serien (forvaltningsrevisjonar og selskapskontrollen).

Revisjon er viktig for forvaltninga og forbetningsprosessen som heile tida er i gang der. Krava til omstilling i forvaltninga er blitt større, og rapportane frå Riksrevisjonen er viktige i denne læringsprosessen. For meg som riksrevisor er det godt å observere at forvaltninga verdset råda vi gir, og bruker dei aktivt i forbetningsarbeidet.

Revisjonen i 2014 stadfesta at vi har ei generelt god forvaltning, men fleire etatar med ansvar for viktige samfunnstjenester fekk enno ein gong vesentlege merknader i rekneskapsrevisjonen. Forvaltningsrevisjonen viste mellom anna manglande gjennomføringsevne av politiske vedtak, låg måloppnåing og svak samordning mellom aktørar i forvaltninga, medan selskapskontrollen mellom anna viste at eigarskapsutøvinga på dei undersøkte områda må styrkjast gjennom betre oppfølging av fastsette mål og krav.

Det er viktig for oss å føre vidare den gode kontakten vi har med Stortinget. Vi tar omsyn til innspel frå oppdragsgivaren vår når vi utfører arbeidet vårt. Riksrevisjonen kontrollerer på basis av vedtak i Stortinget. Risikovurderingane våre skal føre til at vi reviderer vesentlege forhold sett ut frå kva det betyr for enkeltmenneske, og ut frå storleiken på budsjett.

Riksrevisjonen, 12. mai 2015

For riksrevisorkollegiet

Per-Kristian Foss
riksrevisor

Innhold

1	Om Riksrevisjonen	7
1.1	Rolle og oppgaver	7
1.2	Riksrevisorkollegiet	7
1.3	Organisering	8
2	Måloppnåing og ressursbruk	9
2.1	Måloppnåing	9
2.2	Ressursbruk	11
3	Revisjon og rapportering til Stortinget	13
3.1	Rekneskapsrevisjon	13
3.2	Selskapskontroll	14
3.3	Forvaltningsrevisjon	16
3.4	Anna	18
4	Internasjonale aktiviteter	19
4.1	Internasjonale revisjonsoppdrag	19
4.2	Fagfellevurderingar	20
4.3	Deltaking i den globale organisasjonen av riksrevisjonar (INTOSAI)	20
4.4	Nordisk samarbeid	21
4.5	Anna revisjonssamarbeid	22
5	Bistand til utvikling av riksrevisjonar i andre land	23
5.1	Institusjonelle samarbeidsprosjekt	23
5.2	Utviklingssamarbeid og IDI (INTOSAI Development Initiative)	25
6	Dei tilsette i Riksrevisjonen	26
6.1	Personale og arbeidsmiljø	26
6.2	Kompetanse	28
7	Styring, administrasjon og interne aktiviteter	30
7.1	Styringa i Riksrevisjonen	30
7.2	Utviklingstiltak i organisasjonen	30
7.3	Miljø	32
7.4	Tryggleik	33
8	Vurdering av framtidsutsikter og prioriterte område for revisjon	34
8.1	Vurdering av framtidsutsikter	34
8.2	Prioriterte område for revisjon 2014–2018	34
9	Budsjett og rekneskap for 2014	39

Vedlegg 1:	Riksrevisjonens organisasjonskart per 31. desember 2014	41
Vedlegg 2:	Lokalisering av medarbeiderne i Riksrevisjonen per 31. desember 2014	42
Vedlegg 3:	Riksrevisjonens rapportering til Stortinget i 2014	43
Vedlegg 4:	Påbegynte forvaltningsrevisjoner som videreføres i 2015	44
Vedlegg 5:	Revisjonsberetning	46
Vedlegg 6:	Årsregnskap	48
Vedlegg 7:	Orientering om INTOSAI Development Initiative – IDI	65

1 Om Riksrevisjonen

1.1 Rolle og oppgåver

Riksrevisjonen er eit kontrollorgan for Stortinget. Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og rettleiing bidra til at inntektene til staten blir betalte inn slik det er føresett, og at statlege midlar og verdiar blir brukte og forvalta på ein økonomisk forsvarleg måte og i samsvar med Stortingets vedtak og føresetnader.

Dei overordna rammevilkåra går fram av lov og instruks om Riksrevisjonen.

Opgåvene til Riksrevisjonen er

- å revidere statsrekneskapa og alle rekneskapa frå statlege verksemder og andre styresmakter som er rekneskapspliktige til staten, mellom anna forvaltningsbedrifter, forvaltningsorgan med særskilde fullmakter, statlege fond og andre organ eller verksemder der dette er fastsett i særleg lov, og kontrollere at disposisjonane er i samsvar med Stortingets vedtak og føresetnader (rekneskapsrevisjon)
- å gjennomføre systematiske undersøkingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå Stortingets vedtak og føresetnader (forvaltningsrevisjon)
- å kontrollere forvaltninga av statlege interesser i selskap m.m. (selskapskontroll)
- gjennom revisjonen å bidra til å førebyggje og avdekkje mislege forhold og feil
- å rettleie forvaltninga for å førebyggje framtidige feil og manglar

Riksrevisjonen kan etter avtale påta seg revisjons-, kontroll- eller bistandsoppdrag internasjonalt. Stortinget kan påleggje Riksrevisjonen å setje i gang særlege undersøkingar.

1.2 Riksrevisorkollegiet

Den øvste leiinga i Riksrevisjonen er eit kollegium som består av fem riksrevisorar. Dei er valde av Stortinget for ein periode på fire år. Riksrevisorar i perioden 1. januar 2014 til 31. desember 2017 er:

Leiar:	Per-Kristian Foss
Varamedlem:	Martin Engeset
Nestleiar:	Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
Varamedlem:	Eirin Faldet
Medlem:	Beate Heieren Hundhammer
Varamedlem:	Kjell Arvid Svendsen
Medlem:	Gunn Karin Gjul
Varamedlem:	Per Jordal
Medlem:	Arve Lønnum
Varamedlem:	Frode Ludvigsen

Riksrevisorkollegiet. Foran: Per-Kristian Foss og Karl Eirik Schjøtt-Pedersen. Bak: Gunn Karin Gjul, Arve Lønnum og Beate Heieren Hundhammer. Foto: Ilja Hendel

1.3 Organisering

Riksrevisjonen er frå og med mai 2014 inndelt i éi administrasjonsavdeling, éi støtte- og utviklingsavdeling, tre rekneskapsrevisjonsavdelingar og to forvaltningsrevisjonsavdelingar. Selskapskontrollen er organisert saman med forvaltningsrevisjonen. Juridisk og kommunikasjonsfagleg støtte er samla i stabsseksjonen, som sorterer direkte under revisjonsråden. Vedlegg 1 viser organisasjonskartet.

Riksrevisjonen har hovudkontoret sitt i Oslo og hadde per 31. desember 2014 regionkontor i Bergen, Bodø, Hamar, Kristiansand, Tromsø og Trondheim. I tillegg har verksemda 13 medarbeidarar fordelt på 7 lokalkontor i andre byar. Desse lokalkontora skal avviklast over tid. Riksrevisjonen har totalt 83 medarbeidarar lokaliserte utanfor Oslo. Vedlegg 2 viser eit kart med oversikt over lokaliseringa av Riksrevisjonen rundt om i landet per 31. desember 2014.

Ved utgangen av 2013, hadde Riksrevisjonen 497,5 årsverk. I samband med omorganiseringa per 1.5.2014 blei det beslutta å redusere med 33 årsverk på sikt. Reduksjonen blei gjennomført i 2014.

I 2014 blei det til saman utført 453,33 årsverk i Riksrevisjonen. Årsverka er berekna ut frå ein felles berekningsmetodikk frå Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Dette er nærmare forklart i årsrekneskapen i vedlegg 6.

2 Måloppnåing og ressursbruk

2.1 Måloppnåing

Riksrevisjonen har ein visjon om å bidra til betre offentleg ressursbruk. Omverda skal oppleve Riksrevisjonen som eit kompetent, uavhengig og objektivt revisjons- og kontrollorgan. Samhandlinga internt skal vere prega av lagånd, openheit og respekt.

Ny strategisk plan for perioden 2014–2018 blei vedtatt i desember 2013. Den strategiske planen tar for seg dei viktigaste utfordringane Riksrevisjonen står overfor for å kunne løyse samfunnsoppdraget i tråd med visjonen. Det er definert tre strategiske mål for perioden 2014–2018. Nedanfor går vi nærmare inn på måla saman med status for måloppnåinga etter det første året i fireårsperioden.

Mål 1: Aktuell og samfunnsnyttig revisjon

Revisjonen skal ha stor samfunnsmessig relevans og aktualitet.

Det inneber at Riksrevisjonen skal

- prioritere desse strategiske områda:
  - helse
  - velferd, arbeid og pensjon
  - samfunnstryggleik og beredskap
  - samferdsel
  - globalisering, bistand og miljø
- prioritere revisjonsoppgåvene og ressursbruken etter ei heilskapleg vurdering av risiko og kva som er vesentleg, på tvers av departementsområda
- prioritere revisjon som går på tvers av departement – også utover dei strategiske satsingsområda
- styrkje forvaltningsrevisjon og selskapskontroll på viktige område

Status for måloppnåing 2014

Riksrevisjonen prioriterer revisjonsoppgåvene ut frå ei samla vurdering av risiko og kva som er vesentleg.

Det er sendt 11 forvaltningsrevisjonsrapportar i Dokument 3-serien til Stortinget i 2014, sjå vedlegg 3. Riksrevisjonen har også gitt ut to administrative rapportar. Dette er hovudsakleg rapportar som har å gjere med tema innanfor dei strategiske satsingsområda. Ved årsskiftet var det påbegynt 16 forvaltningsrevisjonar som skal vidareførast i 2015, sjå vedlegg 4. Dei fleste av desse revisjonane har å gjere med tema innanfor dei strategiske satsingsområda.

Resultata frå selskapskontrollen 2013 er rapporterte til Stortinget gjennom Dokument 3:2 (2014–2015). Fleire av dei utvida selskapskontrollane er innanfor dei strategiske satsingsområda. Det same gjeld for nokre av dei tidlegare sakene som har vore gjenstand for oppfølging gjennom selskapskontroll for 2013. Nokre av dei rapporterte selskapskontrollane har også å gjere med tema som går på tvers av departement. Det er påbegynt fleire utvida kontrollar der ein ventar at resultata blir rapporterte til Stortinget gjennom Dokument 3:2 (2015–2016).

Resultata frå rekneskapsrevisjonen for 2013 er rapporterte til Stortinget gjennom Dokument 1 (2014–2015). 20 av 38 departementsvise merknader er innanfor dei

strategiske satsingsområda. Det er påbegynt fleire revisjonar der ein ventar at resultatata blir rapporterte til Stortinget gjennom Dokument 1 (2015–2016).

Mål 2: Profesjonell revisjon og kontroll

Riksrevisjonen skal vere eit profesjonelt revisjons- og kontrollorgan med høg kompetanse. Planlegging, gjennomføring, rapportering og kommunikasjon skal utførast på ein måte som gjer at Stortinget, forvaltninga og allmenta opplever oss som profesjonelle.

Det betyr at Riksrevisjonen skal

- gjennomføre revisjon og rettleiing med høg fagleg kvalitet og i tråd med lov, instruks og internasjonale standardar
- koordinere planlegging og gjennomføring av oppgåvene innanfor det enkelte departementet på tvers av revisjonstypane
- ta vare på rolla som ekstern revisor i statlege verksemdar i samsvar med god revisjonsskikk
- kommunisere revisjonen og resultatata tydeleg og målretta for å auke gjennomslagskrafta og bidra til ei betre forvaltning

Status for måloppnåing 2014

Merknadene frå Stortinget til dokumenta frå Riksrevisjonen viser at Riksrevisjonen har høg tillit hos oppdragsgivaren. Som kontrollorgan for Stortinget er Riksrevisjonen også avhengig av tillit frå allmenta. Ipsos MMI gjennomførte på oppdrag av Riksrevisjonen ei opinionsundersøking i 2014. Resultatet viste mellom anna at 87 prosent av dei spurde meiner at Riksrevisjonen har høgt truverd og medarbeidarar med høg kompetanse. Medieomtalen for 2014 indikerte heller ikkje sviktande tillit, verken i tradisjonelle eller sosiale media.

Brukarundersøkingar i forvaltninga, som blei gjennomførte etter at revisjonsresultata for alle dei tre revisjonstypane var lagde fram, viser gode resultat. Særleg dialogen med Riksrevisjonen blir opplevd som god, og dei tilsette i Riksrevisjonen blir oppfatta som profesjonelle og kompetente. Brukarundersøkingane er nærmare omtalte i kapittel 3.

Revisjonsmetodikken i Riksrevisjonen er i tråd med internasjonale standardar. Det blir arbeidd kontinuerleg for at revisjonen skal vere så profesjonell som mogleg.

For å sikre at planlegginga, gjennomføringa og rapporteringa av revisjon og kontroll skjer i tråd med lov, instruks og revisjonsstandardar, gjennomfører Riksrevisjonen periodisk inspeksjon (kvalitetskontroll utanom linja) av dei ulike revisjonstypane. Avvik som blir avdekte i kontrollane, blir brukte som innspel til det kontinuerlege forbetningsarbeidet.

Mål 3: God leiing og effektiv ressursbruk

God leiing, organisering og styring skal sikre effektiv oppgåveløysing og fleksibel ressursbruk. Leiarar og medarbeidarar skal saman sikre at det er samsvar mellom oppgåver og kompetanse og gjennomføring av arbeidet.

Dette betyr at Riksrevisjonen skal

- ta tydelege strategiske avgjerder og sikre gjennomføring i organisasjonen
- leggje vekt på god fagleg leiing som gir meirverdi og kvalitet i oppgåveløysinga
- vidareutvikle sterke kompetansmiljø
- utnytte kompetanse og ressursar på tvers av organisasjonseiningar og revisjonstypar betre

- sikre at støttesystema bidrar til effektiv og god oppgåveløysing

Status for måloppnåing 2014

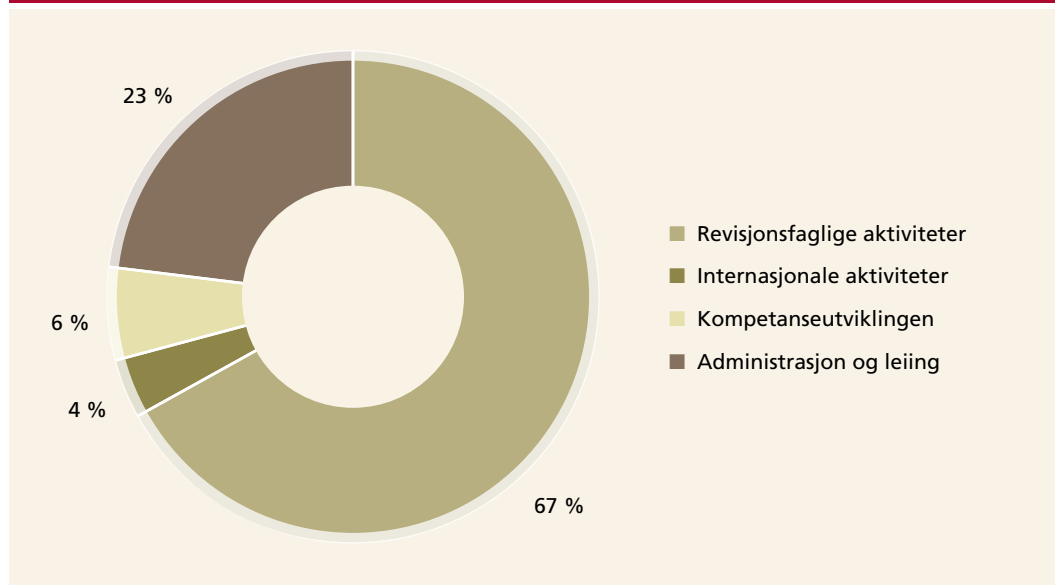
I perioden har det vore gjennomført ei omorganisering der eit sentralt formål var å vidareutvikle sterke kompetansemiljø. Vidare har det vore gjennomført tiltak for å forbetre rutinar for formidling og oppfølging av strategiske avgjerder, implementering av nye leiar- og medarbeidarkrav, kompetanseutvikling og forenkling og forbetring av sentrale støttesystem. Tiltaka er nærmare omtalte i kapitla 6 og 7.

For å lykkast i arbeidet med å nå dei strategiske måla vil det vere behov for kontinuerleg forbetring av prosessar og system. Dette detaljplanleggast i dei årlege planane for verksemda.

2.2 Ressursbruk

Figur 1 viser fordelinga av personellressursane på dei ulike aktivitetane i 2014. Ressursfordelinga er uendra frå 2013. Det er positivt at Riksrevisjonen har halde dei revisjonsfaglege aktivitetane på same nivå i eit år der omorganiseringa har fått stor merksemd.

Figur 1 Fordelinga av ressursane på dei ulike aktivitetane i 2014

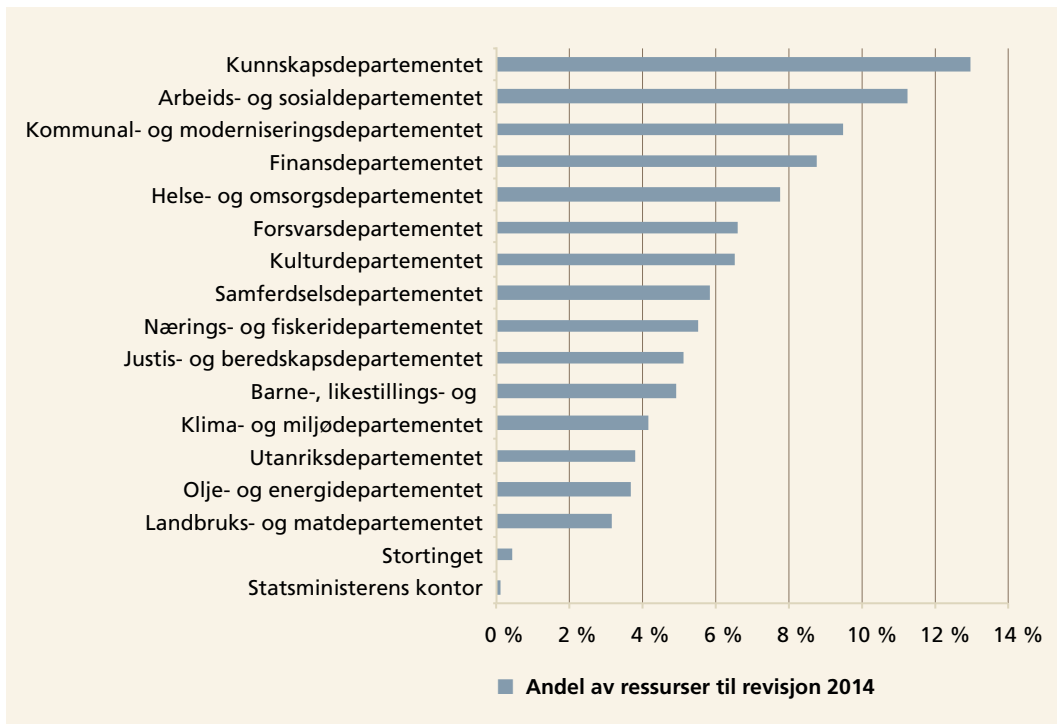
Tabell 1 viser revisjonsinnsatsen fordelt på dei ulike revisjonstypene i åra frå 2011 til 2014. Ressursfordelinga har vore stabil det siste året. I tråd med intensjonane i strategisk plan og ny organisasjon er det venta at ressursar til selskapskontroll vil auke i 2015.

Tabell 1 Revisjonsinnsatsen fordelt på dei ulike revisjonstypene i perioden 2011–2014, i prosent

Revisjonstype	2011	2012	2013	2014
Rekneskapsrevisjon	66	65	66	66
Forvaltningsrevisjon	28	28	26	26
Selskapskontroll	6	7	8	8

Figur 2 viser ressursfordeling samla for rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2014. Prioritering av oppgåver ut frå risiko og kva som er vesentleg, er ein variabel som påverkar ressursfordelinga det enkelte året. Dette gjeld spesielt for risikoar i forvaltninga som fører til forvaltningsrevisjonar, utvida selskapskontrollar og kontroll av disposisjonane i rekneskapsrevisjon. Ressursar for å ta vare på rolla som ekstern revisor for statlege verksemdar er meir stabil frå det eine året til det andre, men talet på verksemdar under det enkelte departementet har betydning for ressursbruken mot det enkelte departementet.

Figur 2 Fordelinga av total revisjonsinnsats mot dei ulike departementa i 2014

3 Revisjon og rapportering til Stortinget

3.1 Rekneskapsrevisjon

Innholdet i rekneskapsrevisjonen:

Riksrevisjonen skal ved revisjon av rekneskapane kontrollere om rekneskapen gir eit riktig bilete av den økonomiske verksemda, mellom anna

- a) stadfeste at rekneskapane ikkje inneheld vesentlege feil og manglar
- b) kontrollere om dei disposisjonane som ligg til grunn for rekneskapen, er i samsvar med Stortingets vedtak og føresetnader og gjeldande regelverk, og om disposisjonane er akseptable ut frå normer og standardar for statleg økonomiforvaltning

Revisjonen for rekneskapsåret 2013 – Dokument 1 (2014–2015)

Den årlege finansielle revisjonen for rekneskapsåret 2013 omfatta 17 departement og Statsministerens kontor, med til saman 215 underliggjande etatar, i tillegg til Stortinget og tre verksemdar som ligg under Stortinget.

Riksrevisjonen reviderte også

- rekneskapane til Garantikassen for fiskarar og Likviditetsfondet i pensjonstrygda for fiskarar
- bruk av fylkesvegmidlar som blir rekneskapsførte av Statens vegvesen (etter avtale) – det er sendt oppsummeringsbrev til 18 fylkesrevisjonar om resultatet av denne kontrollen
- dei kommunevise skatterekneskapane, som er delrekneskapar til skatteetaten sine samla rekneskapar

I tillegg gav Riksrevisjonen revisjonsmelding til fem nordiske verksemdar og til FN-sambandet.

Av til saman 215 statlege verksemdar som fekk revisjonsmelding, fekk 13 melding om vesentlege feil og manglar ved rekneskapane, og 25 fekk vesentlege merknader til utvalde disposisjonar. 14 av dei 17 departementa fekk vesentlege merknader til budsjettgjennomføringa og etatsstyringa.

Blant dei 25 verksemdene som fekk vesentlege merknader til utvalde disposisjonar, var det fleire etatar med ansvar for viktige samfunnsstenester. Riksrevisjonen fann det alvorleg at fleire av desse store verksemdene hadde fått merknader fleire år på rad.

Det generelle inntrykket var at statsforvaltninga og rekneskapane og budsjettdisponeringa til staten hadde god kvalitet. Det er likevel rom for forbedringar. Dette er hovudfunna:

- uklarheiter og manglande samordning i val av finansielt rammeverk
- svakheiter ved tryggleiken i informasjonssystema
- manglar ved gjennomføring av fleire tenester av stor betydning for tryggleik og velferd
- mangelfull styring av fleire store prosjekt i forvaltninga
- utfordringar med fleire av styrings- og kontrollsystema til forvaltninga

Brukarundersøking om rekneskapsrevisjon

Brukarundersøking om rekneskapsrevisjon

Brukarundersøkinga om rekneskapsrevisjonen for rekneskapsåret for 2013 viser svært god måloppnåing. Undersøkinga byggjer på svar frå 183 reviderte verksemder og departement.

Tabell 2 viser måloppnåinga knytt til dei aktuelle resultatindikatorane.

Tabell 2 Resultatindikator og måloppnåing for rekneskapsrevisjon	
Resultatindikator	Måloppnåing 2014
Minst 85 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen har tilstrekkeleg kompetanse i gjennomføringa av oppgåvene.	91 %
Minst 80 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen gir konstruktiv rettleiing.	78 %
Minst 85 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen presenterer resultatata av revisjonen på ein god, balansert og truverdig måte.	92 %

3.2 Selskapskontroll

Innhaldet i selskapskontrollen:

Riksrevisjonen vurderer gjennom selskapskontrollen om statlege interesser i selskap m.m. blir forvalta i samsvar med Stortingets vedtak og føresetnader. Kontrollen skal belyse forhold av stor samfunnsmessig eller prinsipiell betydning på bakgrunn av vurderingar av risiko og kva som er vesentleg.

Kontrollen blir utført ut frå desse perspektiva:

- etterleving av lover, reglar og vedtak
- varetaking av samfunnsmessige oppgåver og sektorpolitiske mål
- effektiv og økonomisk forsvarleg drift
- korrekt informasjon til Stortinget og Riksrevisjonen

Kontroll med forvaltninga av statlege selskap for 2013 – Dokument 3:2 (2014–2015)

Kontrollen for 2013 omfatta 125 selskap og verksemdar fordelt på heil- og deleigde aksjeselskap, helseføretak, statsføretak, særlovselskap og studentsamskipnader.

Riksrevisjonen hadde merknader til korleis statsråden hadde forvalta statlege interesser under Helse- og omsorgsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Vidare hadde Riksrevisjonen merknader til gjennomføringa av eigarpolitikken til regjeringa når det gjaldt kapitalstruktur i selskap. Kontrollane viste at eigarskapsutøvinga på dei undersøkte områda må styrkjast gjennom betre oppfølging av fastsette mål og krav.

Vidare viste kontrollen

- at helseføretaka hadde mangelfulle beredskapsplanar for ikt, vann og strøm
- at det var manglande tryggleik rundt helseopplysningar i helseføretaka
- at Norsk Tipping kan effektiviserast
- at mange selskap hadde høg eigenkapitaldel
- at universitet og høgsular må følgje opp selskapa sine betre
- at ikt-prosjekta i spesialisthelsetenesta var lite samordna

Brakarundersøking om selskapskontrollen

Resultata frå den oppsummerte brukarundersøkinga for selskapskontroll for rekneskapsåret 2013 byggjer på 5 utvida kontrollar og totalt 18 brukarundersøkingar. 10 av respondentane er departement.

Tabell 3 viser måloppnåinga knytt til dei aktuelle resultatindikatorane.

Tabell 3 Resultatindikator og måloppnåing for selskapskontroll

Resultatindikator	Måloppnåing 2014
Minst 80 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen har tilstrekkeleg kompetanse i gjennomføringa av oppgåvene.	89 %
Minst 80 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen presenterer resultata av kontrollen på ein god, balansert og truverdig måte.	74 %
Minst 80 % av departementa oppgir at dei har brukt eller planlegg å bruke riksrevisjonsrapportane som grunnlag for endringar/forbetringar.	76 %

3.3 Forvaltningsrevisjon

Innhaldet i forvaltningsrevisjonen:

Riksrevisjonen skal gjennom systematiske undersøkingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå Stortingets vedtak og føresetnader skaffe relevant informasjon til Stortinget om iverksetjing og verknader av offentlege tiltak e.l., mellom anna

- a) om forvaltninga bruker ressursar til å løyse oppgåver som samsvarer med Stortingets vedtak og føresetnader
- b) om ressursbruken og verkemidla i forvaltninga er effektive med tanke på dei måla Stortinget har sett på området
- c) om regelverk fastsette av Stortinget blir etterlevde
- d) om styringsverktøya, verkemidla og regelverket til forvaltninga er effektive og formålstenlege for å følgje opp Stortingets vedtak og føresetnader
- e) om avgjerdsgrunnlaget frå regjeringa til Stortinget er tilstrekkeleg
- f) om forvaltninga gjennomfører den vedtatte miljøpolitikken, slik at prinsippet om berekraftig utvikling og god forvaltning av naturressursane blir etterlevd.

Forvaltningsrevisjon bør avgrensast til saker av prinsipiell, økonomisk eller stor samfunnsmessig interesse.

Forvaltningsrevisjonar som blei slutførte i 2014

Riksrevisjonen sende 11 forvaltningsrevisjonar til Stortinget i 2014. Revisjonane rapporterer om forhold som dreier seg om manglande gjennomføringsevne av politiske vedtak, låg måloppnåing og svak samordning mellom aktørar i forvaltninga. Fleire revisjonar viser at det også er eit potensial for å auke effektiviteten i oppgåveløysinga. Eit sentralt funn i nokre revisjonar er at det er eit potensial for betre bruk av statlege verkemiddel og ressursar og meir koordinert verkemiddelbruk. I fleire av revisjonane er det påvist eit behov for å styrkje koordineringa mellom ulike delar av statsforvaltninga og/eller på tvers av forvaltningsnivåa. Enkelte revisjonar viser vidare at det er svakheiter i styringssystema og internkontrollen i forvaltninga.

Vedlegg 3 viser ei oversikt over alle forvaltningsrevisjonane som blei sende til Stortinget i 2014. Vedlegg 4 gir ei oversikt over påbegynte forvaltningsrevisjonar som blir førte vidare i 2015.

Administrative rapportar i 2014

Enkelte forvaltningsrevisjonar blir ikkje sende til Stortinget som eiga sak, men trykte i ein administrativ rapportserie og sende til kontroll- og konstitusjonskomiteen, den aktuelle fagkomiteen og aktuelle departement til orientering.

Det blei utarbeidd to administrative rapportar i 2014:

Administrativ rapport 1 2014 – Riksrevisjonens undersøking av forvaltninga av nasjonalparker

Undersøkinga viser at den nye forvaltningsmodellen med lokal forvaltning i hovudsak er sett i verk slik det var tenkt, og at modellen gir grunnlag for større lokal medverknad og betre samhandling lokalt i nasjonalparkforvaltninga. Undersøkinga viser også at nasjonalparkstyra og nasjonalparkforvaltarane får god oppfølging og rettleiing frå Miljødirektoratet.

Vedtektene for nasjonalparkstyra ikkje er heilt i samsvar med stortingsvedtaket når det gjeld kven som skal nemne opp nasjonalparkstyra. Det går vidare fram av undersøkinga at fylkesmennene har ulik tilnærming til oppfølginga av nasjonalparkforvaltninga og at det er vanskeleg å få etablert fagleg rådgivande utval. Det er behov for å klargjere kva rolle Fylkesmannen og dei fagleg rådgivande utvala skal ha i forvaltninga.

Forvaltninga av nasjonalparkane er fordelt på mange aktørar og fleire nivå, og konsekvensane ser ut til å vere at forvaltninga har blitt lite tids- og kostnadseffektiv. Behandlingstida i Klima- og miljødepartementet har vore for lang i mange av klagesakene. Departementet har frå januar 2015 delegert myndigheten til å fatte vedtak i klagesaker til Miljødirektoratet.

Administrativ rapport 2 2014 – Riksrevisjonens undersøking av statleg tilsynsverksemd

Undersøkinga viser at tilsynsorgana og tilsynseiningane i fylkesmannsembeta opplever at dei har nødvendig kompetanse og fridom til å velje tilsynsmetodikk. I djupundersøkinga av Arbeidstilsynet, Statens helsetilsyn og Luftfartstilsynet kjem det også fram at eit stort fleirtal av tilsynsobjekta til desse tilsynsorgana opplever at tilsynet er gjennomført profesjonelt og med god kompetanse.

Vidare viser undersøkinga at planlegginga av tilsynsverksemda og oppfølginga av tilsynsobjekta kan bli meir målretta, at betre samordning av tilsyn er mogleg, at tilsynsorgana og fagdepartementa har lite systematisk informasjon om effekten av tilsynsverksemda, og at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i liten grad har initiert undersøkingar av korleis tilsyn fungerer som forvaltningspolitisk verkemiddel, og berre i avgrensa grad lagt til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoppbygging.

Forbetringar i forvaltninga

Riksrevisjonen følgjer opp alle forvaltningsrevisjonar som er behandla i Stortinget, ved å kontrollere at forvaltninga har sett i verk tiltak for å rette opp påviste manglar. Oppfølginga skjer normalt tre år etter stortingsbehandlinga. Resultata blir presenterte for Stortinget i det årlege Dokument 3:1.

Dokument 3:1 (2014–2015) omhandla oppfølginga av 11 forvaltningsrevisjonar.

For 10 av sakene viste oppfølginga at forvaltninga hadde gjort forbetringar, og sakene blei avslutta.

Éi sak blir følgd vidare:

- *Riksrevisjonens undersøkelse av Integrerings- og mangfoldsdirektoratets måloppnåelse og virkemiddelbruk i arbeidet med bosetting og kvalifisering av flyktninger – Dokument 3:3 (2010–2011).*

Brukarundersøking om forvaltningsrevisjonen

Resultata frå den oppsummerte brukarundersøkinga om forvaltningsrevisjonen byggjer på 10 rapportar og totalt sett 25 svar frå respondentar. 16 av respondentane er departement. Undersøkinga viser god måloppnåing.

Tabell 4 viser måloppnåinga knytt til dei aktuelle resultatindikatorane.

Tabell 4 Resultatindikator og måloppnåing for forvaltningsrevisjonen	
Resultatindikator	Måloppnåing 2014
Minst 80 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen har tilstrekkeleg kompetanse i gjennomføringa av oppgåvene.	87 %
Minst 80 % av forvaltninga opplever at Riksrevisjonen presenterer resultata av revisjonen på ein god, balansert og truverdig måte.	81 %
Minst 80 % av departementa oppgir at dei har brukt eller planlegg å bruke riksrevisjonsrapportane som grunnlag for endringar/forbetringar.	77 %

3.4 Anna

Kommunikasjon

I 2014 arrangerte Riksrevisjonen sju pressekonferansar i samband med offentliggjerung av dokument.

Dei mest omtalte sakene i 2014 var Riksrevisjonens undersøkingar om barnefattigdom, varetaking av veteranar frå internasjonale operasjonar og arbeidsretta oppfølging frå NAV av personar med nedsett arbeidsevne. Saker frå Dokument 1 (2014–2015) som blei spesielt mykje omtalte, var moderniseringa av ikt i arbeids- og velferdsetaten, Autosys-systemet i Statens vegvesen, ikt-tryggleik i statsforvaltninga og Sivilforsvaret si evne til forsterking av nød- og beredskapsetatane.

Negativ omtale av Riksrevisjonen i media gjekk ned frå 9 prosent i 2013 til 4 prosent i 2014. Medie-omtale blir vekta negativt dersom leiinga for verksemda eller leiinga i departementet uttrykker ueinigheit med Riksrevisjonens funn/konklusjonar eller det er en sak som kan svekke Riksrevisjonens omdømme.

Undervisning, foredragsverksemd, seminar og liknande

Riksrevisjonen har bidratt med undervisning og foredrag i fleire samanhengar, mellom anna for forvaltning, statlege selskap, interesseorganisasjonar og utval, og på etterspurnad frå eksterne kursarrangørar. I 2014 heldt riksrevisor og medarbeidarar i Riksrevisjonen ei rekkje revisjonsfaglege og andre foredrag i eksterne forum.

Tips til Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har ein elektronisk tipskanal på heimesida si. I 2014 blei det registrert 126 tips. Dei fleste av tipsa gjeld saker som ikkje kan karakteriserast som mislege forhold, men som likevel kan vere nyttige for revisjonen.

4 Internasjonale aktivitetar

Riksrevisjonen vedtok i 2014 ein ny strategi for den internasjonale verksemda. Strategien gir retning og grunnlag for prioriteringar i det internasjonale engasjementet vårt i perioden 2014–2018. Den internasjonale strategien skal støtte opp under og reflektere måla som er nedfelte i den strategiske planen vår for 2014–2018. Spesielt blir det understreka at det er viktig at Riksrevisjonen utviklar og har høg fagleg kompetanse. Det er viktig at det internasjonale arbeidet støttar opp under dette målet og legg til rette for å styrkje kunnskap og dele erfaring på område som er viktige for Riksrevisjonen. Riksrevisjonen har også eit ansvar for å hjelpe andre land med å byggje opp ei statleg revisjonsmyndigheit gjennom eit sterkt og tydeleg internasjonalt engasjement. Bistandsprosjekta til Riksrevisjonen er bygde på tankegangen om at uavhengige og effektive riksrevisjonar er ein føresetnad for å sikre ein velfungerande kontroll av offentleg sektor og nedkjemping av korrupsjon og mislege forhold.

4.1 Internasjonale revisjonsoppdrag

Riksrevisjonen har som mål aktivt å søkje oppdrag som ekstern revisor i internasjonale organisasjonar som er viktige for Noreg. I tråd med prinsippa til INTOSAI ønskjer Riksrevisjonen gjennom dette arbeidet å påverke til større openheit og betre forvaltning i dei mange internasjonale organisasjonane som Noreg er medlem av.

Riksrevisjonen har hatt som mål å ha mellom fem og åtte oppdrag som ekstern revisor i internasjonale organisasjonar. I 2014 hadde Riksrevisjonen desse revisjonsoppdraga:

- EFTAs overvakingsorgan (ESA), EFTA-domstolen og EFTA-sekretariatet og EØS-overføringane til nye EU-medlemmer
Riksrevisjonen har vore medlem av EFTA Board of Auditors (EBOA) i Brussel sidan 1992. Den noverande medlemmen frå Riksrevisjonen blei nemnd opp frå 1. januar 2012 og er vald som leiar av EBOA.
- NATOs revisjonsråd
Riksrevisjonen har sidan 1. september 2010 vore representert med éin medlem i NATOs revisjonsråd i Brussel. Representanten sit i ein periode på fire år og avslutta oppdraget sitt 31. august 2014.
- EPOs revisjonsråd
Riksrevisjonen har sidan 1. januar 2013 hatt éin representant i revisjonsrådet for EPO (Den europeiske patentorganisasjonen) i München. Representanten sit i ein periode på fem år.
- CERNs rådgivande revisjonskomité (SACA)
Riksrevisjonen har sidan 1. januar 2013 hatt éin representant i CERNs rådgivande revisjonskomité SACA (Standing Advisory Committee on Audits) i Genève. Representanten sit i ein periode på tre år.
- INTERPOL – den internasjonale politiorganisasjonen
Riksrevisjonen blei nemnd ut som ekstern revisor for INTERPOL (International Criminal Police Organization) i Lyon hausten 2010. Oppdraget var opphavleg for ein periode på tre år, men blei i 2013 fornya for ytterlegare tre år (rekneskapsåra 2013–2015).

- Nordic Optical Telescope Scientific Association (NOTSA)
NOTSA er formelt ein svensk stiftelse som blei grunnlagd som ein non-profit-organisasjon i 1984. Revisjonsansvaret har gått på omgang mellom riksrevisjonane i dei nordiske landa. Riksrevisjonen har hatt revisjonsansvaret i fire år, dvs. for rekneskapsåra 2010–2013. Oppdraget blei avslutta i juni 2014.

4.2 Fagfellevurderingar

Fagfellevurderingar (*peer reviews*) er eit nyttig verktøy for riksrevisjonar for å få gjennomført revisjonsfaglege og institusjonelle vurderingar av revisjonspraksis og eigen organisasjon. Erfaringar viser at dei revisorane som deltar i slike institusjons-gjennomgangar, har stort fagleg utbytte.

Mot slutten av 2013 starta revisorar frå Riksrevisjonen arbeidet med å leie det internasjonale teamet som gjennomførte ei fagfellevurdering av den amerikanske riksrevisjonen (U.S. GAO) sin praksis for både rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det var fjerde gongen Riksrevisjonen deltok i ei fagfellevurdering av GAO og andre gongen Riksrevisjonen leidde arbeidet. Arbeidet blei avslutta og rapport send til GAO i september 2014.

To medarbeidarar frå Riksrevisjonen deltok i 2014 i fagfellevurdering av riksrevisjonen i Litauen. Det internasjonale teamet for denne fagfellevurderinga blei leidd av European Court of Auditors (ECA), og representantane frå Riksrevisjonen deltok med ekspertise på rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Arbeidet blei avslutta og rapport send til riksrevisjonen i Litauen i november 2014.

4.3 Deltaking i den globale organisasjonen av riksrevisjonar (INTOSAI)

Riksrevisjonen er medlem av den globale organisasjonen av riksrevisjonar, International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI), og den regionale organisasjonen for Europa, European Organisation of Supreme Audit Institutions (EUROSAI).

INTOSAI er etablert for å vere ein møteplass for utveksling av idear og erfaringar mellom riksrevisjonar. Organisasjonen skal bidra til å fremme den faglege utviklinga av revisjonsfaget for offentleg revisjon. Riksrevisjonen spelar i dag ei viktig rolle i INTOSAI, og riksrevisoren er medlem av styret og av finans- og administrasjonskomiteen (FAC) i organisasjonen.

Riksrevisjonen er gjennom medlemskapen i FAC del av ei arbeidsgruppe som skal utarbeide ein ny strategisk plan for INTOSAI for perioden 2017–2023.

Utvikling og implementering av internasjonale standardar for offentleg revisjon

Hausten 2013 vedtok kongressen for INTOSAI grunnleggjande prinsipp for offentleg revisjon (ISSAI-rammeverket). Gjennom 2014 har arbeidet halde fram med gjennomgang og vidareutvikling av standardar og retningslinjer for kvar av revisjonstypene. ISSAI-rammeverket omfattar krav til institusjonelt sjølvstende og etikk, overordna styring og leiing, generelle prinsipp for offentleg revisjon og metodikk for finansiell revisjon, etterlevingsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Riksrevisjonen deltar i INTOSAIs arbeid med implementeringa av standardane mellom anna gjennom utarbeiding av handbøker, fagseminar med regionale riksrevisjonar og foredrag på internasjonale seminar for offentleg revisjon.

Implementering av ISSAI-ane (International Standards for Supreme Audit Institutions) er ein viktig del av bistandsarbeidet Riksrevisjonen utfører mot riksrevisjonar i utviklingsland.

Riksrevisjonen leiar komiteen i INTOSAI som har ansvar for å utarbeide og halde ved like standardar for etterlevingsrevisjon (Compliance Audit). Riksrevisjonen er i tillegg medlem av komiteane for forvaltningsrevisjon og rekneskapsrevisjon. I løpet av 2014 er det lagt fram oppdaterte internasjonale standardar for forvaltningsrevisjon.

Ikt-revisjon

Riksrevisjonen har i 2014 deltatt i prosjektet *Development of ISSAI 5300 on Guidelines on IT Audits* og prosjektet *Updating ISSAI 5310 on Information Systems Security Audit* i INTOSAI IT Working Group. Arbeidet med å utvikle desse standardane held fram i 2015.

Riksrevisjonen har gjennom engasjementet i EUROSAI IT Working Group i 2014 deltatt i ein parallellrevisjon av om det er etablert ein forsvarleg prosess for søknad, produksjon og utsending av biometriske pass. Revisjonen blir gjennomført i sju land i Europa og vil gi eit godt bilete av kor effektivt og sikkert politiet i Noreg utfører dette arbeidet samanlikna med andre land. Ein sluttrapport frå revisjonen vil bli ferdigstilt i løpet av våren 2015.

Institusjonsutvikling av riksrevisjonar

Riksrevisjonen er medlem av INTOSAI arbeidsgruppe for institusjonsutvikling av riksrevisjonar. Denne gruppa har produsert fleire retningslinjer for korleis riksrevisjonar best kan utviklast. Gjennom denne typen arbeid blir det stimulert til større grad av samordning av kapasitetsbyggingsaktivitetar mellom dei mange aktørane som er involverte i aktivitetane.

Miljørevisjon

Noreg har lenge hatt ei aktiv rolle i INTOSAI miljøarbeidsgruppe. Riksrevisjonen deltar for tida i tre prosjekt som greier ut risiko og revisjonstilnærmingar på områda marint miljø, miljøevalueringar og energieffektivitet. I 2014 har Riksrevisjonen også leidd arbeidet med oppdatering av ein rettleiar om integrering av mislegheitsaspektet ved gjennomføring av revisjonar av miljø- og ressursforvaltning.

Seks år som leiar av EUROSAI arbeidsgruppe for miljørevisjon blei avslutta i 2014. Oppgåvene til arbeidsgruppa, som no vert leia av Estland, er å spreie kunnskap om miljørevisjon til medlemmene, bidra til samarbeid på området og styrkje metodisk og tematisk kunnskap innan området miljørevisjon.

4.4 Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet mellom riksrevisjonane i Danmark, Sverige, Finland, Færøyane, Island og Noreg går føre seg på både riksrevisor- og ekspertnivå. Gjennomgåande tema i 2014 har vore revisjon av informasjonstryggleik i staten, eigarstyring og eigarskapsforvaltning og risiko- og områdeanalysar knytte til revisjon.

4.5 Anna revisjonssamarbeid

Parallellrevisjon av Arktisk råd

Den norske og den russiske riksrevisoren tok i 2011 initiativ til ein felles revisjon av Arktisk råd. I tillegg til Russland og Noreg – som koordinerer arbeidet – har Danmark, Sverige og USA deltatt i revisjonen, medan Finland, Island og Canada har vore observatørar. Formålet har vore å 1) beskrive dei miljømessige utfordringane og dei økonomiske moglegheitene i Arktis, 2) vurdere i kva grad Arktisk råd og dei nasjonale styresmaktene møter utfordringane, og 3) vurdere på kva måte tilrådingane frå rådet blir følgde opp, og om rådet er formålstenleg organisert.

Landa har utarbeidd nasjonale rapportar til sine respektive parlament og med utgangspunkt i dei utarbeidd eit felles memorandum. Den norske rapporten blei levert Stortinget 17. desember 2014 (Dokument 3:3 (2014–2015) *Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med Arktisk råd*). Det felles memorandumet blei sendt til Stortinget i februar 2015.

Parallellrevisjon av atomtryggleiksarbeidet i nordområda

Den norske og den russiske riksrevisjonen gjennomførte i perioden 2008–2009 ein parallellrevisjon av atomtryggleiksarbeidet i nordområda. Revisjonen blei rapportert til Stortinget i Dokument 3:9 (2009–2010). Vidare blei det gjennomført ein revisjon i 2010 som blei rapportert til Stortinget i Dokument 3:5 (2011–2012). I perioden 2013–2014 er det gjennomført ein parallell oppfølgingsrevisjon av atomtryggleiksarbeidet i nordområda. Revisjonen blei rapportert i Dokument 3:1 (2014–2015) *Riksrevisjonens oppfølging av undersøkelser som er behandlet av Stortinget*.

Europeisk samarbeidsrevisjon om nasjonalparker

På eit nordisk-baltisk riksrevisormøte i 2011 blei det tatt initiativ til ein samarbeidsrevisjon om nasjonalparker. I tillegg til Noreg har Bulgaria, Danmark, Litauen, Kroatia, Polen og Ukraina deltatt. Landa har utarbeidd nasjonale rapportar til sine respektive parlament og med utgangspunkt i dei utarbeidd ein fellesrapport. Den norske rapporten blei offentleggjort 9. februar 2014 (Administrativ rapport 1 (2014–2015) *Riksrevisjonens undersøkelse av forvaltninga av nasjonalparker*). Fellesrapporten blei under-teikna av riksrevisorane i desember 2014.

5 Bistand til utvikling av riksrevisjonar i andre land

Målet for utviklingssamarbeidet er å bistå riksrevisjonar i utvalde land slik at dei kan bidra meir effektivt til å fremme eit godt styresett. I dette arbeidet tar Riksrevisjonen utgangspunkt i dei internasjonale standardane for offentlig revisjon, gir opplæring og rettleiing innan ulike revisjonsformer og støtte til styrking av institusjonane. Riksrevisjonen har også bistått med ei kvalitetsvurdering av fleire riksrevisjonar i utviklingsland gjennom bruken av eit nytt rammeverk frå International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) for måling av kvalitet på og identifisering av utviklingsbehov hos riksrevisjonar i utviklingsland.

5.1 Institusjonelle samarbeidsprosjekt

Riksrevisjonen hadde i 2014 eit samarbeid med riksrevisjonane i Makedonia, Nepal, Uganda, Sør-Sudan og Zambia og ein institusjonell partnerskap med sekretariatet for engelskspråklege riksrevisjonar i Afrika (AFROSAI-E). I juni 2014 blei samarbeidet med riksrevisjonen i Sør-Sudan satt på vent som følge av borgarkrigstilstandar i landet. Samarbeidet vil ikkje bli tatt opp igjen før det er politisk stabilitet.

Zambisk riksrevisjon

Samarbeidet med riksrevisjonen i Zambia blei fornya for ein ny treårsperiode i 2014. I 2014 har samarbeidet omfatta styrking av forvaltningsrevisjon, ikt-revisjon, inntektsrevisjon og etablering av elektroniske revisjonsstøtteverktøy. Støtte frå Riksrevisjonen har bidratt til at fem forvaltningsrevisjonsrapportar er presenterte for parlamentet. I tillegg har bistanden til ikt-revisjonen bidratt til at viktige funn i ikt-forvaltninga er rapporterte i den årlege zambiske riksrevisjonsrapporten.

Nepalsk riksrevisjon

Den nepalske riksrevisjonen har eit samarbeid med Riksrevisjonen om mellom anna lovutforming, strategisk planlegging, rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. I 2014 var starta eit samarbeid om miljørevisjon.

Den norske og den vietnamesiske riksrevisoren på besøk hos den nepalske riksrevisjonen i samband med grunnlovsprosessen.

Foto: Riksrevisjonen i Nepal

I september 2014 var riksrevisor Per-Kristian Foss på besøk i Nepal for å promotere viktigheita av uavhengige riksrevisjonar i samband med den pågåande grunnlovsprosessen i landet. Han hadde mellom anna møte med statsministeren, finansministeren og andre leiande politikarar i landet. Riksrevisjonen samarbeider tett med Verdsbanken i samband med kapasitetsstyrkinga av riksrevisjonen i Nepal.

Engelskspråklege riksrevisjonar i Afrika – AFROSAI-E

AFROSAI-E er ei samanslutning av engelskspråklege riksrevisjonar i Afrika, og sekretariatet har base i Sør-Afrika. AFROSAI-E omfattar 25 land.

Riksrevisjonen og den svenske riksrevisjonen initierte og finansierte ei evaluering av AFROSAI-E i 2014. Evalueringa konkluderte med at AFROSAI-E har fått større betydning og relevans for medlemslanda, og at organisasjonen gir god bistand med avgrensa ressursar. Organisasjonen bidrar til institusjonsutvikling av riksrevisjonane i regionen og er sentral i utarbeidinga av rettleiingsmateriale, kvalitetssikring og styrking av posisjonen til riksrevisjonane i medlemslanda. Organisasjonen går inn i ein ny strategisk periode i 2015 med vekt på å implementere grunnleggjande revisjonsmetodikk i medlemslanda.

Riksrevisjonen har i 2014 bidratt til utarbeiding av rettleiingsmateriale og opplæring innanfor fleire revisjonsdisiplinar og til kvalitetsgjennomgangar av utvalde riksrevisjonar i regionen. Riksrevisjonen hadde ein norsk medarbeidar knytt til sekretariatet som langtidsrådgivar i heile 2014.

Petroleumsprogrammet – ugandisk og sørsudansk riksrevisjon

Riksrevisjonen etablerte i 2012 eit petroleumsprogram med formålet å bistå riksrevisjonar i å utvikle og/eller styrkje revisjonen av petroleumssektoren. Programmet samarbeider tett med NORAD-programmet Olje for utvikling og internasjonale og regionale aktørar som AFROSAI-E og INTOSAI Development Initiative (IDI).

Riksrevisjonen i Uganda har vore forsøksland for Petroleumsprogrammet, og samarbeidet med riksrevisjonen i Uganda omfattar overordna risikovurderingar, forvaltningsrevisjon innanfor petroleum og miljø og støtte til revisjonar av kontraktane mellom staten og oljeselskapa (Production Sharing Agreements). Samarbeidet omfattar også kontakt og koordinering med andre relevante aktørar og støtte til kurs og opplæring.

Som ei utviding av Petroleumsprogrammet inngjekk Riksrevisjonen eit samarbeid med den sørsudanske riksrevisjonen i 2013. Siktemålet var å bidra til sterkare kontroll med petroleumssektoren. I 2014 bidrog Riksrevisjonen, i samarbeid med mellom andre Olje for utvikling, til kartlegging og risikoanalyse av petroleumssektoren i landet og til planlegging av ulike revisjonar innanfor oljesektoren.

Etter førespurnad om bistand frå den tanzanianske riksrevisjonen gjennomførte Riksrevisjonen i 2014 ein studie i Tanzania for å vurdere føresetnader for bistand innanfor petroleumssektoren. Tanzania har gjort betydelege gassfunn, og det er venta store statsinntekter frå sektoren. På bakgrunn av forstudien har Riksrevisjonen bestemt at dei vil innleie eit samarbeid med den tanzanianske riksrevisjonen, førebels for ein toårsperiode, for å avklare om føresetnadene for eit meir langsiktig samarbeid er til stades.

Makedonsk riksrevisjon

Riksrevisjonen har eit fireårig samarbeid med riksrevisjonen i Makedonia fram til 2016. Samarbeidet blei innleidd på bakgrunn av søknad frå den makedonske riksrevisjonen til IDIs givarsekretariat. Samarbeidet omfattar i hovudsak utvikling av it-infrastruktur og innføring av eit elektronisk revisjonsstøtteverktøy i organisasjonen.

5.2 Utviklingssamarbeid og IDI (INTOSAI Development Initiative)

IDI er INTOSAI's organ for institusjonell bistand og utvikling. Riksrevisjonen sitt utviklingssamarbeid skal vere tett kopla til arbeidet IDI gjer for utviklinga av riksrevisjonar. Dette nære samarbeidet er utvikla vidare i 2014. Søknadsmengda til IDIs givarsekretariat viser at det er eit stort behov for støtte til institusjonsutvikling. Riksrevisjonen har forplikta seg til å ta på seg ein del av desse førespurnadene om bistand. I tillegg gir Riksrevisjonen eit årsverk i form av hospitering til IDI, og bistår elles IDI ved behov. Sjå vedlegg 7 for ei nærmare orientering om IDI.

6 Dei tilsette i Riksrevisjonen

6.1 Personale og arbeidsmiljø

Arbeidsmiljø

Riksrevisjonen legg stor vekt på å ha eit godt arbeidsmiljø. I tråd med arbeidsmiljølova er det etablert retningslinjer for varsling om kritikkverdige forhold i eiga verksemd. Ei eiga varslingsgruppe ligg under arbeidsmiljøutvalet.

Arbeidsmiljøutvalet (AMU) følgjer opp alle forhold som gjeld endringar og utviklingsprosjekt som kan påverke arbeidsmiljøet. I 2014 har AMU spesielt vore opptatt av arbeidet med å finne og utvikle nye lokale som Riksrevisjonen skal flytte til i 2016.

Hovudverneombodet deltar på møte i arbeidsmiljøutvalet og på møte mellom administrasjonsavdelinga og tenestemannsorganisasjonane.

Leiar- og medarbeidarkrav i Riksrevisjonen

For å sikre eit godt arbeidsmiljø i Riksrevisjonen er det viktig at både leiarar og medarbeidarar tar ansvar gjennom veremåte og praktiske handlingar. Det er derfor utvikla og implementert nye leiar- og medarbeidarkrav i 2014. I tillegg har leiarane fått ei fagleg oppdatering. Alle leiarar har utarbeidd ein utviklingsplan som dannar grunnlag for det vidare arbeidet med leiarutviklingstiltak på individ- og gruppenivå.

I 2014 blei nye leiar- og medarbeidarkrav implementert.

Foto Ilja Hendel

Kjønnsfordeling

Statistikken viser at kjønnsfordelinga i Riksrevisjonen framleis tilfredsstillar krava i *lov om likestilling mellom kjønna* (likestillingslova) og Hovudavtalen i staten. I 2014 var 57,7 prosent av dei tilsette i Riksrevisjonen kvinner, ein auke på 0,3 prosentpoeng sidan 2013.

I 2014 var kravet om 40 prosent representasjon av begge kjønn innfridd i mellomleiargruppa og i saksbehandlargruppa. I toppleiargruppa var 37,5 prosent kvinner, og det er framleis berre kvinner i gruppa av konsulentar. Det er 83 prosent kvinner blant reinholdspersonalet, og det er berre menn blant driftsteknikarane. Gruppene der eit kjønn er representert med mindre enn 40 prosent, har 10 eller færre medarbeidarar. Riksrevisjonen er merksam på kjønnsfordelinga i desse gruppene ved rekruttering.

Det er liten lønnsforskjell mellom kvinner og menn.

Berre eit fåtal medarbeidarar har varig redusert stillingsdel, og det er relativt sett fleire kvinner (8,3 prosent) enn menn (3 prosent) som har redusert stilling. I aldersgruppa under 50 år er det berre kvinner som jobbar fast deltid. Det blir utlyst berre heiltidsstillingar, men det blir lagt til rette for deltidsarbeid når ein medarbeidar har behov for det.

Mangfald

Samspels- og omdømmeverdiene i Riksrevisjonen danner grunnlaget for og angir dei sentrale måla for personalpolitikken. Ei brei samansetning av personalet med omsyn til kompetanse, bakgrunn, alder, kjønn og etnisitet kan styrkje oppgåveløysinga og gi eit betre arbeidsmiljø. Personalpolitikken byggjer på likeverd uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, religion, kulturelle forskjellar og legning.

Gjennom ein lokal tilpassingsavtale til hovudavtalen forpliktar Riksrevisjonen seg til å leggje til rette for mangfald blant dei tilsette, særleg med tanke på kjønn, etnisitet, funksjonsevne og alder. Riksrevisjonen har utarbeidd ein handlingsplan for likestilling og mangfald for 2014–2018.

I handlingsplanen er det foreslått tiltak som rettar seg mot

- å få fleire kvinnelege leiarar
- å synleggjere oppgåver og utviklingsmoglegheiter for alle og som passar ulike typar erfaring og bakgrunn
- å leggje til rette for og følgje opp medarbeidarar med nedsett funksjonsevne
- å kartleggje kva moglegheiter for tilpassing som finst for medarbeidarar med nedsett funksjonsevne, og kartleggje nye teknologiske moglegheiter

Elektroniske søknadsverktøy gir søkjarar med innvandrarakgrunn eller nedsett funksjonsevne høve til å be om ei særskild vurdering av søknaden sin. Nødvendig utstyr blir stilt til rådvelde for medarbeidarar med spesielle behov for fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen.

Alderssamansetning og seniorarbeid

Tabell 5 viser alderssamansetninga i Riksrevisjonen per 31. desember 2014. Fordelinga i alder i prosent har vore relativt stabil dei siste åra, men i 2014 ser vi at prosentdelen blant dei yngste (20–29 år) er redusert med 2,3 prosentpoeng, medan gruppa over 50 år er auka med 1,8 prosentpoeng. Dette kan ha samanheng med at det på grunn av omorganiseringa var stillingsstopp i ein periode.

Tabell 5 Alderssamansetning i prosent per 31. desember 2014 (tal for 2013 i parentes)

Alder	Prosent
20–29 år	4,6 (6,9)
30–39 år	25,0 (24,8)
40–49 år	28,1 (27,8)
50–59 år	26,7 (25,8)
60 år og over	15,6 (14,7)

Riksrevisjonen har vedtatt ein seniorpolitikk for å stimulere seniorar til å utsetje pensjoneringa. Gjennomsnittsalderen for alderspensjonering i 2008 var 63,5 år. I 2014 var gjennomsnittsalderen 66,4 år.

Tilsette som begynte og slutta i 2014

På grunn av nedbemanning i samband med omorganiseringa har det vore svært lite eksterne nyrekruttering i 2014. Vakansar etter medarbeidarar som har fråtredd, har for ein stor del blitt fylt opp av overtalige som følgje av nedbemanninga. Det same gjeld rekrutteringa til den nyoppretta støtte- og utviklingsavdelinga

I tillegg til dei som gjekk av med pensjon, slutta 4,9 prosent i 2014, mot 5,2 prosent i 2013 og 5,4 prosent i 2012.

Sjukefråvær

Sjukefråværet utgjorde i 2014 4,7 prosent av talet på dagsverk totalt, mot 4,3 prosent i 2013. Riksrevisjonen er ei IA-bedrift. Leiinga, HR-seksjonen, arbeidsmiljøutvalet og bedriftshelsetenesta er viktige aktørar både i arbeidet med å følgje opp sjukefråvær og i arbeidet med å førebyggje og leggje til rette innan HMS-området.

Riksrevisjonen inngjekk ein ny avtale om bedriftshelseteneste i november 2014.

6.2 Kompetanse

Kompetansesamansetning og -utvikling

Den faglege bakgrunnen og kompetansen til medarbeidarane i Riksrevisjonen er variert og inkluderer mellom anna revisjon, økonomi, juss og ulike samfunnsvitskapar.

Alle nye revisjonsmedarbeidarar i Riksrevisjonen begynner ved tiltredinga på eit toårig opplæringsprogram innan den revisjonstypen dei skal arbeide med. Medarbeidarar som ikkje er omfatta av dei toårige opplæringsprogramma for nytilsette, skal kvart år gjennomføre minst 35 timar med arbeidsrelaterte kompetanseutviklings tiltak. Denne ordninga har som formål både å stimulere til og å tilby kompetanse- og eigenutvikling.

I 2014 blei det arrangert ca. 70 interne fagkurs. Kursa har vore retta mot ulike grupper av tilsette i Riksrevisjonen – tilsette som arbeider med revisjon, tilsette som arbeider med administrasjon, og leiarar. I samband med implementeringa av ny revisjonsmetodikk i rekneskapsrevisjon har det vore gitt ekstra opplæring til denne gruppa.

Ei vidareutdanning innan offentleg revisjon er no etablert som eit samarbeid mellom Riksrevisjonen, Norges Kommunerevisorforbund og Noregs Handelshøgskole. Bakgrunnen for etableringa har vore eit felles mål om at Noreg skal ha ein sterk og uavhengig offentleg revisjon av høgaste kvalitet. Vidareutdanninga skal gi studentane spesialisert kunnskap om fagområde som er særigne for offentleg revisjon. Studiet er på masternivå, og ved fullført studieløp får studentane tildelt ein MBA-grad frå NHH. I det første kullet, som starta opp hausten 2013, deltar 18 medarbeidarar og leiarar frå Riksrevisjonen.

Kvart år blir det gitt stipend til etter- og vidareutdanning basert på søknader frå den enkelte tilsette. Utdanninga skjer hovudsakleg ved universitet og høgskolar. Ved tildelinga hausten 2014, for studieåret 2015/2016, fekk tolv medarbeidarar stipend.

For å oppnå auka kompetanse og betre kjennskap til dei ulike revisjonstypane er det også eit mål å auke den interne mobiliteten. Tilsette i Riksrevisjonen har i tillegg høve til å hospitere for å auke kompetansen sin – anten i andre avdelingar og seksjonar

internt, i andre norske organisasjonar, i forvaltninga eller i internasjonale organisasjonar.

Interne arrangement

Det er halde ei rekkje allmøte der leiinga i Riksrevisjonen har orientert om aktuelle saker. Det blei særleg informert om omorganiseringa og flyttinga på desse møta.

I desember var heile Riksrevisjonen samla til felles fagdagar, mellom anna med desse foredraga:

- Statssekretær Paul Chaffey: *Bedre styring og ledelse i staten*
- Leiar av kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget, Martin Kolberg: *Forventninger til Riksrevisjonen*
- Fagdirektør i PST, Jon Fitje Hoffmann: *Dagens trusselbilde og PSTs ansvarsområde*

Martin Kolberg på Riksrevisjonen sin fagdag.

Foto: Webcast

7 Styring, administrasjon og interne aktiviteter

7.1 Styringa i Riksrevisjonen

Styringssystemet

Den strategiske planen har ein tidshorisont på fire år. I tillegg blir det utarbeidd årlege verksemdsplanar, som av omsyn til revisjonssyklusen i rekneskapsrevisjonen gjeld frå 1. mai til 30. april.

Til dei strategiske måla er det utforma operasjonelle mål som konkretiserer ambisjonane for perioden, sjå nærmare omtale i kapittel 2. Det er også utarbeidd eit sett av resultatindikatorar knytte til de strategiske måla. Overvaking av resultatindikatorane er eit styringsverktøy for leiinga for å identifisere behov for intern kvalitetsforbetring. Indikatorane gir nyttig bakgrunnsinformasjon ved dei årlege risikovurderingane av operasjonelle mål og såleis også ved vurderinga av nødvendige utviklingstiltak i dei årlege verksemdsplanane.

I verksemdsplanane blir prioriterte revisjonsoppgåver nedfelte ut frå ei overordna vurdering av risiko innan kvart av departementa og på tvers av departementa. Dette utgjer den viktigaste delen av verksemdsplanen. I tillegg inneheld planen styrings-signal til avdelingane og ein nærmare omtale av prioriterte utviklingstiltak for å sikre ein så effektiv og god revisjon som mogleg.

Riksrevisjonen bruker eit elektronisk styringsinformasjonssystem til å fordele og rapportere forbruk av ressursar til oppgåver av både revisjonsfagleg og administrativ art på årleg basis. Erfaringstal gir også grunnlag for meir treffsikre ressursanslag ved framtidig planlegging.

7.2 Utviklingstiltak i organisasjonen

Risikovurderingar og verksemdsplan i året som gjekk

Risikovurderinga av dei operasjonelle måla blei oppdaterte i januar 2014 etter ein prosess i dei enkelte avdelingane og i tenestemannsorganisasjonane. Risikoen for desse fire operasjonelle måla blei vurdert som kritisk:

- Riksrevisjonen prioriterer revisjonsoppgåvene og ressursbruken etter ei heilskapleg vurdering av risiko og kva som er viktig, på tvers av departementsområda.
- Riksrevisjonen gjennomfører revisjon og rettleiing med høg fagleg kvalitet og i tråd med lov, instruks og internasjonale standardar.
- Riksrevisjonen tar tydelege strategiske avgjerder og sikrar gjennomføring i organisasjonen.
- Riksrevisjonen legg vekt på god fagleg leiing som gir meirverdi og kvalitet i oppgåveløysinga.

Primæroppgåvene til Riksrevisjonen blei gitt høgaste prioritet også i verksemdsplanen for 2014–2015. I tillegg blei desse tiltaka sette i verk:

Arbeid med verksemdsarkitektur

Riksrevisjonen har generelt gode ikt-system for å støtte opp om gjennomføringa av revisjonen og den administrative saksbehandlinga.

For å forenkle styringa av ikt-prosjekt og betre støtte opp under strategiske val, blei det i 2014 bestemt at det skulle etablerast eit rammeverk for verksemdsarkitektur i Riksrevisjonen. Ein verksemdsarkitektur vil bidra til ei heilskapleg oppnåing av ikt- og forretningsmål ved at prosjekta får eit felles målbilete å styre mot.

Nye lokale for hovudkontoret

Stortinget blei i Prop. 1 S (2014–2015) orientert om at Riksrevisjonen hadde sett i gang arbeidet med å finne eit nytt lokale for hovudkontoret etter at den noverande leigekontrakten går ut 1. oktober 2016. Etter ein utvalsprosess våren 2014 inngjekk Riksrevisjonen avtale med Stormgård AS, som er ein del av Olav Thon Gruppen, om leige av lokale som består av seks etasjar i eit nybygg i Storgata 14–18, og tilstøytande rehabiliterte lokale i to etasjar i Stenersgata 2–4 i Oslo. Den nye adressa frå seinhausten 2016 vil bli Storgata 16.

Riksrevisjonen flyttar til Storgata 16 i 2016.

Prospekt: Stormgård AS

Forenkle og effektivisere oppgåver, prosessar og rutinar

Det er i 2014 gjennomført eit prosjekt med arbeidstittelen «Tidstjuvprosjektet» for å effektivisere oppgåveløysinga i Riksrevisjonen. Prosjektet har identifisert fleire konkrete «tidstjuvar», og det er sett i gang tiltak for å redusere omfanget av dei.

Kultur- og organisasjonsutvikling

Det var einigheit i organisasjonen om at dersom den nye organiseringa av Riksrevisjonen skal få den effekten ein ønskjer, og bidra positivt til å nå måla i strategisk plan, var det nødvendig å få til ei justering av kulturen. Det vil derfor bli satsa på kultur- og organisasjonsutvikling også i ny organisasjon.

Forbetre rutinar for formidling og oppfølging av strategiske avgjerder

Tiltak som kunne betre avgjerdsprosessane blei utreda av ei arbeidsgruppe og sette i verk.

Andre utviklingstiltak

- Evaluere og vidareutvikle system for felles overordna risikovurdering
- Oppgradering av intranettet
- Forenkla og forbetre nytt revisjonsstøtteverktøy med sikte på meir effektiv bruk av systemet
- Vidareutvikle verktøyet for elektronisk saksbehandling (eSak) for å sikre betre brukaroppleving og meir effektiv bruk
- Fornya risikovurdering

7.3 Miljø

Miljøleing

Riksrevisjonen etablerte i 2011 eit enkelt miljøleingssystem. Tabell 7 viser utviklinga på viktige miljøindikatorar frå basisåret 2010.

Tabell 7 Miljøindikatorer i perioden 2010–2013					
Miljøindikator	Nivå basisår 2010	2013	2014	Endring fra basisår	Endring fra 2012
Energiforbruk kWh/m ²	226	202	179	-20,8 %	-11,4 %
Papirforbruk per årsverk	4 571 ark	3 494 ark	3 956	-13,5 %	+13,2 %
Kildesorteringsgrad	57 %	72 %	70 %	13 prosentpoeng	-2 prosentpoeng
Transportkilometer per årsverk	8 476	9 389	9 932	+17,2 %	+5,8 %
Antall videokonferanser	753	1437	2 238	+197,2 %	+55,7 %

Riksrevisjonen er nøgd med at energibruken har gått ned med 11,4 prosent. Det indikerer at tiltaka som er sette i verk, fungerer som venta. Kjeldesorteringsgraden har ein reduksjon på 2 prosentpoeng. Flytting av kontor under omorganiseringa i 2014 verka inn på avfallssorteringa. Avfallsmengda var på over 6 tonn meir enn i 2013.

Talet på videokonferansar har auka mykje frå 2013. Bruken av digitale løysingar har auka. Vi registrerer ikkje bruken av kommunikasjonsløysinga Lync, der medarbeidarar har kontakt med kollegaer direkte på eigen PC, med lyd, bilete og høve til skjermdeling.

Klimakvotar

Riksrevisjonen er med på den statlege ordninga med kjøp av klimakvotar. Direktoratet for økonomistyring (DFØ) registrerer og rapporterer om klimakvotar for flyreiser. Tabell 8 viser kva som er rapportert for Riksrevisjonen dei fire siste åra. Det har vært mindre reiser innanlands, medan talet på utanlandsreiser utanfor Europa har auka.

	Reiser				Kilometer			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Innanlandsreiser	1 873	1 917	1 740	1 634	1 873 000	1 917 000	1 740 000	1 634 000
Utenlandsreiser	294	290	345	336	2 166 467	1 860 334	2 639 625	2 868 560

7.4 Tryggleik

Det er eit overordna tryggleiksmål at all informasjonsbehandling skal utførast i tråd med lovpålagde krav og på ein slik måte at tilliten til Riksrevisjonen ikkje blir svekt. Tryggleikstilstanden i Riksrevisjonen blir oppfatta som tilfredsstillande. Riksrevisjonen melde eitt tilfelle av innbrot i systema våre i 2014, men det er ikkje avdekt forhold i 2014 som tilseier at målet ikkje er nådd.

Riksrevisjonen har ein eigen tryggleiksleiar som får bistand av eit rådgivande organ – Sikkerhetsforumet. Det var fire møte i dette forumet i 2014.

I 2014 blei trusselvurderinga for Riksrevisjonen oppdatert. Vurderinga skal liggje til grunn for risikovurderingar av interne ikt-system og utgjere grunnlaget for å identifisere aktuelle generelle tryggingstiltak. På grunnlag av vurderinga i år er det innført grenser for til kva land det er lov å ta med utstyr som kan koplast til nettet til Riksrevisjonen. Trafikken ut og inn av Riksrevisjonen blir overvaka etter avtale av NorCERT, og Riksrevisjonen blei i 2014 med som deltakar i NSMs prosjekt «Allvis» for å betre tryggleiken. Vi ser det framleis som viktig å gjennomføre bevisstgjerings- og opplæringstiltak, og Riksrevisjonen deltok mellom anna i Nasjonal tryggleiksmånad i 2014. Riksrevisjonen blir halden oppdatert om aktuelle tryggleiksspørsmål ved å delta på konferansar og seminar, mellom anna i regi av NSM og NORSIS, og ved jamleg kontakt med og mottak av informasjon frå tryggleiksstyresmaktene.

8 Vurdering av framtidsutsikter og prioriterte område for revisjon

---

8.1 Vurdering av framtidsutsikter

Det blir stilt stadig større krav til offentleg revisjon og til profesjonalitet, kvalitet og effektivitet i utføringa av oppgåvene våre. Revisjonen skal ha stor samfunnsrelevans og aktualitet, og Riksrevisjonen må også i framtida levere revisjon og rapportar av høg kvalitet og i tråd med forventningane frå Stortinget.

Det er dei seinare åra gjennomført betydelege endringar både i gjennomføring og rapportering av revisjonen og i verksemda elles, mellom anna implementering av nye standardar for offentleg revisjon, nye støttesystem og ei større intern omorganisering i 2014. Ressursinnsatsen er redusert. Stortinget har uttrykt at dei er tilfredse med det arbeidet som blir gjort, og dei endringane som er gjennomførte dei seinare åra. Forvaltninga har også gitt positive tilbakemeldingar på utført arbeid og gir i stor grad uttrykk for at revisjonen også bidrar til forbetring, slik målsetjinga til Riksrevisjonen er.

Riksrevisjonen vurderer evna til å nå fastsette mål og levere forventna resultat som god også for framtida. Det krev at vi held fram med å leggje vekt på profesjonalisering, kvalitet og effektivitet. Det er viktig å ta ut synergiane av dei gjennomførte tiltaka og arbeide med å gjennomføre dei tiltaka som er identifiserte i verksemdsplanarbeidet, jf. nærmare omtale i kapittel 7. Ein større del av ressursane skal brukast til revisjon, og det er eit mål at den totale ressursinnsatsen blir redusert enda meir.

Riksrevisjonen følgjer nøye med på utviklinga av offentleg revisjon nasjonalt og internasjonalt, og vil framleis engasjere seg i dette arbeidet og i internasjonalt og bilateralt utviklingssamarbeid.

8.2 Prioriterte område for revisjon 2014–2018

Revisjonsoppgåver og ressursbruk skal prioriterast etter ei heilskapleg vurdering av risiko og kva som er viktig, på tvers av departementsområda.

Basert på strategiske vurderingar av risiko og kva som er viktig, identifiserte Riksrevisjonen i samband med ny strategisk plan i desember 2013 fem satsingsområde for revisjon og kontroll i planperioden 2014–2018, sjå nærmare omtale nedanfor. Dette er vesentlege samfunnsområde med høg risiko for mangelfull måloppnåing, og løyvingane til områda utgjer ein stor del av dei offentlege midlane. Riksrevisjonen skal elles særleg prioritere revisjon som går på tvers av departement og departementsområde. Kontroll- og konstitusjonskomiteen uttalte ved behandlinga av Riksrevisjonens Dokument 2 for 2013, jf. Innst. 127 S (2013–2014), at det er behov for å styrkje samarbeidet og koordineringa mellom ulike delar av statsforvaltninga og/eller på tvers av forvaltningsnivåa. Det blei da streka under at det er viktig at Riksrevisjonen følgjer opp desse områda. Komiteen slutta seg også til at Riksrevisjonen dei neste åra fokuserer særleg på dei utvalde satsingsområda.

Vurderingane av risiko og kva som er vesentleg, er ein dynamisk prosess, og vi endrar prioriteringane når forholda tilseier det. Kvart år gjennomfører vi sektoranalysar for å identifisere risiko innan alle sektorar. Analysane dannar grunnlaget for ei felles overordna risikovurdering på tvers av revisjonstypene (FOR). Gjennom FOR-prosessen

blir oppgåver innan kvart departement og på tvers av departementsområde prioriterte. FOR omfattar oppgåver som er tenkt rapporterte i Dokument 1 eller Dokument 3-serien (etterlevingsrevisjonar, forvaltningsrevisjonar og utvida selskapskontrollar). Den interne prosessen bidrar til å identifisere risiko og oppgåver både innanfor dei strategiske satsingsområda og på andre område/forhold der det er risiko for feil og manglar.

Område som peiker seg ut i tillegg til dei prioriterte satsingsområda, er mellom andre informasjonstryggleik og digitaliseringa av offentleg sektor. Det blir jamleg avdekt svakheiter ved tryggleiken knytte til datasystema i forvaltninga, og fleire verksemder har ikkje tilstrekkeleg kompetanse til å møte utfordringane i framtida. Vidare er gode og effektive ikt-system som støttar opp under verksemda, og som blir samordna internt i verksemda og mellom verksemder som er gjensidig avhengige av kvarandre, avgjerande for måloppnåing og effektiv ressursbruk. Digitalisering av offentlege tenester og interne arbeidsprosessar er viktig for å fornye, forenkle og forbetre forvaltninga, og digitaliseringsprosjektet i staten er eit av dei viktigaste satsingsområda til regjeringa. Det er krevjande å gjennomføre digitaliseringsprosjekt på ein god måte. Å få tatt ut dei forventa gevinstane av prosjektet stiller mange statlege verksemder overfor store utfordringar.

Vidare presenterer vi dei andre prioriterte satsingsområda våre og dei særskilde risikofaktorane innanfor desse områda.

Helse

Helseområdet er av stor økonomisk og samfunnsmessig betydning. Ifølgje SSB utgjorde dei samla offentlege utgiftene til helse ca. 246 mrd. kroner i 2013. Totalbudsjettet til HOD er på ca. 174 mrd. kroner i 2015, av dei er 132 mrd. kroner sette av til dei regionale helseføretaka.

For den enkelte er god helse viktig for å kunne delta i arbeidslivet og bidra til verdiskapinga i samfunnet. Helseområdet angår alle gjennom heile livsløpet, noko som gjer kvaliteten på førebyggings-, behandlings- og etterverntenester viktig. Gode helse- og omsorgstenester er såleis ein av berebjelkanane i velferdsstaten.

Helse- og omsorgssektoren involverer fleire forvaltningsnivå, har ei kompleks organisering, samansette styringsformer og mange aktørar. Kompleksiteten gir stor risiko for manglande måloppnåing og ineffektivitet. Det er mellom anna krevande å sikre ei heilskapleg brukartilnærming og lik tilgang til helsetenester for heile befolkninga.

Den teknologiske utviklinga gjer nye metodar for diagnostikk og behandling mogleg, samtidig som det er aukande forventningar til helsetenester i befolkninga. Ressursane vil vere avgrensa, og det vil bli eit stadig aukande behov for tydelege prioriteringar. Det er stor risiko for at helsestyresmakter på ulike nivå ikkje

Helseområdet angår alle gjennom heile livsløpet.

Foto: Colourbox

har eit tilstrekkeleg informasjonsgrunnlag og gode nok føresetnader til å gjere nødvendige prioriteringar.

Det er stor risiko for manglande tilgang på kompetent helsepersonell og eit godt behandlings-, pleie- og omsorgstilbod. God utnytting av arbeidskrafta for å oppnå best mogleg kvalitet er avgjerande.

Det er også risiko for at førebyggjande arbeid ikkje i tilstrekkeleg grad blir prioritert. Auka globalisering gir risiko for rask spreiding av smitte.

Velferd, arbeid og pensjon

Utgiftene til dei offentlege velferdsordningane var i 2013 på over 534 mrd. kroner, og utbetalingane gjennom trygdesystemet står for over ein tredjedel av statsbudsjettet. I økonomiske framskrivingar er det lagt til grunn ein sterk auke i utgiftene til pensjonar, helse og omsorg i åra som kjem. Berekrafta i velferdsordningane er avhengig av at velferdsmodellen har høg oppslutning og legitimitet i befolkninga. For å sikre dette må det vere god balanse mellom omsynet til å sikre inntekt for dei som fell utanfor arbeidslivet, og omsynet til å stimulere til auka arbeidsdeltaking.

Den demografiske utviklinga gjer at Noreg i løpet av dei neste tiåra kan få ei dobling av talet på alderspensjonistar samanlikna med talet på personar i yrkesaktiv alder. Dette inneber at det er viktig å lykkast med å sysselsetje ein stor del av befolkninga i yrkesaktiv alder.

Det er no meir enn 18 prosent av befolkninga i yrkesaktiv alder som får helserelaterte ytingar. Det er meir enn 300 000 uførepensjonistar i Noreg, og talet på unge uførepensjonistar er stigande. Det er risiko for at velferdsordningane i kombinasjon med inntektsutviklinga i befolkninga ikkje bidrar til auka sysselsetjingsgrad i befolkninga i yrkesaktiv alder. Det er også ein risiko for at samspelet med helsesektoren, spesielt knytt til førebyggings- og behandlingstiltak som påverkar arbeidsevna i befolkninga, ikkje er godt nok. Samtidig indikerer undersøkingar at omfanget av svindel med ordningar i folketrygda er betydeleg.

Det er stor kompleksitet knytt til velferdsordningane og saksbehandlinga av dei. Effekten av regelendringar er derfor svært usikker, både for den enkelte og for samfunnsøkonomien. Det er ein risiko for at eit komplekst og uoversiktleg regelverk fører til feil, og at ein ikkje når måla med ordningane. Utvikling av fullverdige, moderne og integrerte ikt-løysingar har sidan etableringa av NAV i 2006 vore ein føresetnad for å kunne nå måla som er sette for NAV-reforma. Hausten 2012 blei det sett i gang eit omfattande ikt-moderniseringsarbeid med ei kostnadsramme på 3,3 mrd. kroner og ei varigheit på seks år. Etter ei replanlegging hausten 2013 er det framleis høg risiko knytt til gjennomføringa av moderniseringa, mellom anna på grunn av kompleksiteten, omfanget og avhengigheita mellom ulike system.

Innvandringa til Noreg har auka dei siste åra. Det er ein risiko for ikkje å lykkast i å nå målet om å integrere innvandrarane i arbeidslivet. Velferdssystemet og -forvaltninga kan få utfordringar i handteringa av desse gruppene.

Arbeidsinnvandringa bidrar til verdiskaping, men samtidig er det risiko for sosial dumping.

Samfunnstryggleik og beredskap

Samfunnstryggleik og beredskap dreier seg om å sikre borgarane liv, helse og sentrale samfunnsverdiar som samfunnsstabilitet og ein velfungerande økonomi. Det norske

samfunnet har dei siste åra vore utsett for fleire alvorlege hendingar, som ekstremvær, flaum, terrorangrep, pandemi og store brannar. Slike uønskte hendingar vil kunne få store konsekvensar når det gjeld å oppretthalde kritisk infrastruktur og viktige samfunnsfunksjonar på fleire område (helse, vatn, mat, energi, kommunikasjon o.l.).

Eit trygt og velfungerande samfunn føreset at ei rekkje tenester, funksjonar og installasjonar er på plass innanfor så å seie alle samfunnssektorar. Dette stiller store krav til heilskapleg styring og samarbeid på tvers av sektorar, forvaltningsnivå og etablerte ansvarsområde. Det gjeld både førebyggjande beredskapsarbeid, analytisk arbeid og krisehandtering.

Gode informasjons- og kommunikasjonssystem er ein føresetnad for effektivt samvirke mellom ulike etatar, verksemdar og forvaltningsnivå. Formålstenleg kommunikasjon på tvers av ansvarsområde er nødvendig for å kunne gjere gode vurderingar av risiko på alle nivå og utarbeide heilskaplege og integrerte beredskapsplanar med tydeleg definerte ansvarsforhold i krisesituasjonar.

Anslag mot eller svikt i ikt-system vil kunne setje heilt sentrale samfunnsfunksjonar og -tenester ut av spel. Ikt-tryggleik er derfor av avgjerande betydning for tryggleiken i landet vårt og for kritisk infrastruktur for vatn- og energiforsyning, bankvesen mv. Robuste ikt-system er også ein vesentleg komponent i eit påliteleg varslingsystem i krisesituasjonar, både internasjonalt, nasjonalt og lokalt.

Ein særskild risiko ved beredskapsplanar og -system er at manglande testing og øvingar kan føre til feil bruk og svak utnytting av systema.

Samfunnstryggleik og beredskap føreset også at styresmaktene har eit tilstrekkeleg langsiktig perspektiv på investeringane.

Internasjonalt samarbeid er av sentral betydning når det gjeld å førebyggje uønskte hendingar og handtere krisesituasjonar.

Det er viktig å etablere og halde ved like kanalar og mekanismar for utveksling av informasjon om truslar. Effektiv utveksling av informasjon på tvers av landegrensar er også heilt avgjerande for eit treffande og realistisk risikobilete.

Samferdsel

God infrastruktur er ein av grunnpilarane i eit moderne samfunn. Det overordna målet for transportpolitikken er å tilby eit effektivt, tilgjengeleg, trygt og miljøvennleg transportsystem som dekkjer behovet samfunnet har for transport, og fremmer regional utvikling. I Nasjonal transportplan 2014–2023, som omfattar sektorane veg, jernbane, luftfart og kyst, er det lagt opp til ei planramme på 508 mrd. kroner. Dette er ein betydeleg vekst samanlikna med tidlegare rammor. Luftfarten har i hovudsak vore sjølvfinansiert og inngår ikkje i dei økonomiske rammene. Nasjonal transportplan har også andre vesentlege mål knytte til reduksjon i klimapåverknad, betra trafikktryggleik og universell utforming.

Ikt-tryggleik er av avgjerande betydning også for kritisk infrastruktur.

Foto: MorgueFile

I tillegg har regjeringa varsla ei betydeleg auka satsing og ny verkemiddelbruk på samferdselsområdet i perioden, mellom anna etablering av eit eige utbyggingsselskap og eit infrastrukturfond. I statsbudsjetta for 2014 og 2015 er løyvingane til veg og bane auka.

Investeringsinnkjøp-/prosjekt er ein viktig del av verksemda til Statens vegvesen, Jernbaneverket og Kystverket, og dei er avgjerande for utføringa av primær oppgåvene deira. Erfaringsvis er det høg risiko knytt til planlegging og gjennomføring av slike innkjøp/prosjekt, mellom anna er det risiko for vesentlege forseinkingar, betydelege kostnadsoverskridingar og mangelfull kvalitet. Det er også eit stort vedlikehalds- etterslep på samferdselssektoren.

Globalisering, bistand og miljø

Dagens samfunn er stadig tettare vevd saman gjennom globalisering av økonomi, global migrasjon og globale miljøproblem. Flyten av menneske, kapital, varer og tenester over landegrensene har auka betydeleg i omfang og aukar framleis.

Gjennom FN har verdssamfunnet samla seg om at hovudutfordringane for ei berekraftig utvikling er internasjonal fattigdom, reduksjon i naturmangfaldet, menneskeskapte klimaendringar og spreiding av miljøgifter. Det har dei seinare åra blitt ei tettare samankopling mellom miljø- og bistandsområda, også i norsk politikk og forvaltning.

Den internasjonale økonomien blir stadig meir integrert. Utviklinga skaper store utfordringar for skatt- og avgiftslegginga av personar og selskap med eigarskap og transaksjonar over landegrensene. Fleire selskap med statlege eigarinteresser investerer i aukande grad i internasjonal verksemd. Vidare har selskap med statleg eigarinteresse i aukande grad leverandørkjeder av internasjonal karakter. I tillegg kan det vere utfordrande å få transparens i korleis investeringar frå statlege fond blir endeleg investerte. Integrasjonen av internasjonal økonomi gjer også økonomisk kriminalitet vanskelegare å handtere.

På bistandsområdet er det risiko for låg måloppnåing og kostnadseffektivitet og for korrupsjon. Dette er mellom anna knytt til svake statsstrukturar og forvaltningssystem og låg grad av openheit i mottakarlanda og spreininga av Noregs bilaterale bistand på 113 land, over 5000 avtalar og mange kanalar. Til saman gir dette risiko for svakheiter i planlegging og oppfølging av løyvingar på norsk side. Det er varsla ein gjennomgang av bistandsporfølgen og ein konsentrasjon av bistanden mot færre land. Nye bistandsformer som resultatbasert bistand gjer utbetalingar meir avhengige av oppnådde resultat enn tidlegare. Det kan redusere tradisjonelle risikofaktorar, men samtidig auke insentiva til bevisst feilrapportering om resultat.

På miljøområdet er det risiko for at energi- og transportpolitikken ikkje er samordna med klimapolitikken, og at samfunnet ikkje klarer å møte utfordringane som klimaendringane gir for mellom anna handtering av overvatn og sikring mot flaum og ras. Tapet av naturmangfald held fram på grunn av endringar i arealbruk og klima, tap av skog, overutnytting av fiskeriressursane og invasjon av framande artar. Naturmangfaldet taper ofte i konkrete arealbrukskonfliktar, sjølv i verneområde. Det er risiko for at denne utviklinga vil halde fram. Mangel på langsiktig planlegging og manglande samhandling gir ein risiko for at styresmaktene ikkje når viktige mål i miljøpolitikken. I tillegg er det risiko for at styresmaktene, både nasjonalt og på europeisk nivå, ikkje har ressursar og kompetanse til å passe på at næringslivet følgjer opp ansvaret dei har for risikovurdering av nye kjemikaliar.

9 Budsjett og rekneskap for 2014

Riksrevisjonens rekneskap er revidert av Ernst & Young AS, som er nemnd opp av presidentskapen i Stortinget. Rekneskap for 2014, med notar og revisjonsmelding, er send til presidentskapen i Stortinget.

Riksrevisjonen kjøper tenester knytte til rekneskaps- og lønnsføring frå Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Dette gir fordelar i form av at dei tilbyr fellesløysingar som tar vare på overordna krav i dei statlege økonomiføresegnene.

Riksrevisjonen fører internrekneskapen etter dei nye statlege rekneskapsstandardane (SRS). Tabellane under viser resultatrekneskap og budsjett og hovudtal frå balanse-rekneskapen baserte på standard oppsett i dei nye rekneskapsstandardane.

Resultatrekneskapen under viser dei totale kostnadene for aktivitetane våre i 2014. Balansen gir ei oversikt over verdien av egedelar og gjeld per årsskifte.

Resultatregnskap (tall i 1000)				
	Budsjett 2014 (SRS)	Rekneskap 2014 (SRS)	Avvik budsjett/ rekneskap (SRS)	Rekneskap 2013 (kontant)
Inntekter frå løyving	539 241	506 452	32 789	504 643
Driftsinntekter	2 450	2 480	-30	2 644
Sum inntekter	541 691	508 932	32 759	507 287
Lønn og sosiale kostnader	403 641	387 250	16 391	387 004
Andre driftskostnader	121 550	105 569	15 981	103 819
Avskrivningar	16 500	16 118	382	16 473
Sum driftskostnader	541 691	508 937	32 754	507 296
Finansinntekter og -kostnader	-	-6	6	-9
Årsverkinnsats		453		466

Balanse (tall i 1000)		
	31.12.2014	31.12.2013
Anleggsmidler	53 395	63 405
Omløpsmidlar	5 999	4 167
Egedelar	59 394	67 572
Langsiktige forpliktingar	-54 395	-64 405
Kortsiktig gjeld	-72 854	-75 746
Avrekning med statskassa	67 855	73 894
Verksemdskapital og gjeld	-59 394	-66 257

Den kortsiktige gjelda omfattar i hovudsak feriepengeavsetning, andre påløpte lønns-kostnader, skattetrekk, meirverdiavgift og andre påløpte kostnader per årsskiftet.

Tabellen under gir ei oversikt over kva type eigedelar Riksrevisjonen har, og korleis tilgangen og avskrivningane for dei har vore.

Eiendeler (tall i 1000)				
	Immaterielle eigedelar	Maskiner, transportmiddel	Driftslausøyre, inventar, verktøy	SUM
Innkjøpskost per 1.1.2014	40 942	779	68 438	110 159
Tilgang 2014	402		5 672	6 074
Akkumulerte avskrivningar per 1.1.2014	-6 439	-591	-39 579	-46 609
Ordinære avskrivningar i 2014	-4 710	-71	-11 482	-16 263
Balanseført verdi per 31.12.2014	30 194	151	23 050	53 395

Tabellen under viser direkte kostnader (driftskostnader eksklusiv husleige, infrastrukturkostnader og andre felleskostnader) fordelte på ulike hovudformål (tal i 1000 kr).

Direkte kostnader per formål (tall i 1000)				
Direkte kostnader per formål (tall i 1.000)	Revisjonsfaglege aktivitetar	Internasjonale aktivitetar	Kompetanseutvikling	Leing og støttefunksjonar
Lønnskostnader	263 532	15 733	23 601	90 466
Sjukepengar og refusjonar	-10 677	-134	-	-977
Sosiale kostnader	597	33	1	96
Andre driftskostnader	16 002	6 980	6 558	23 708
Avskrivningar	3 670	-	-	12 448
Fordelte driftskostnader	273 124	22 612	30 160	125 741
Prosentvis fordeling 2014	60,47 %	5,01 %	6,68 %	27,84 %
Prosentvis fordeling 2013	63,10 %	5,10 %	6,40 %	25,40 %

Meldinga om verksemda i Riksrevisjonen i 2014 blir send til Stortinget.

Vedtatt i Riksrevisjonens møte 5. mai 2015

Per-Kristian Foss

Eirin Faldet

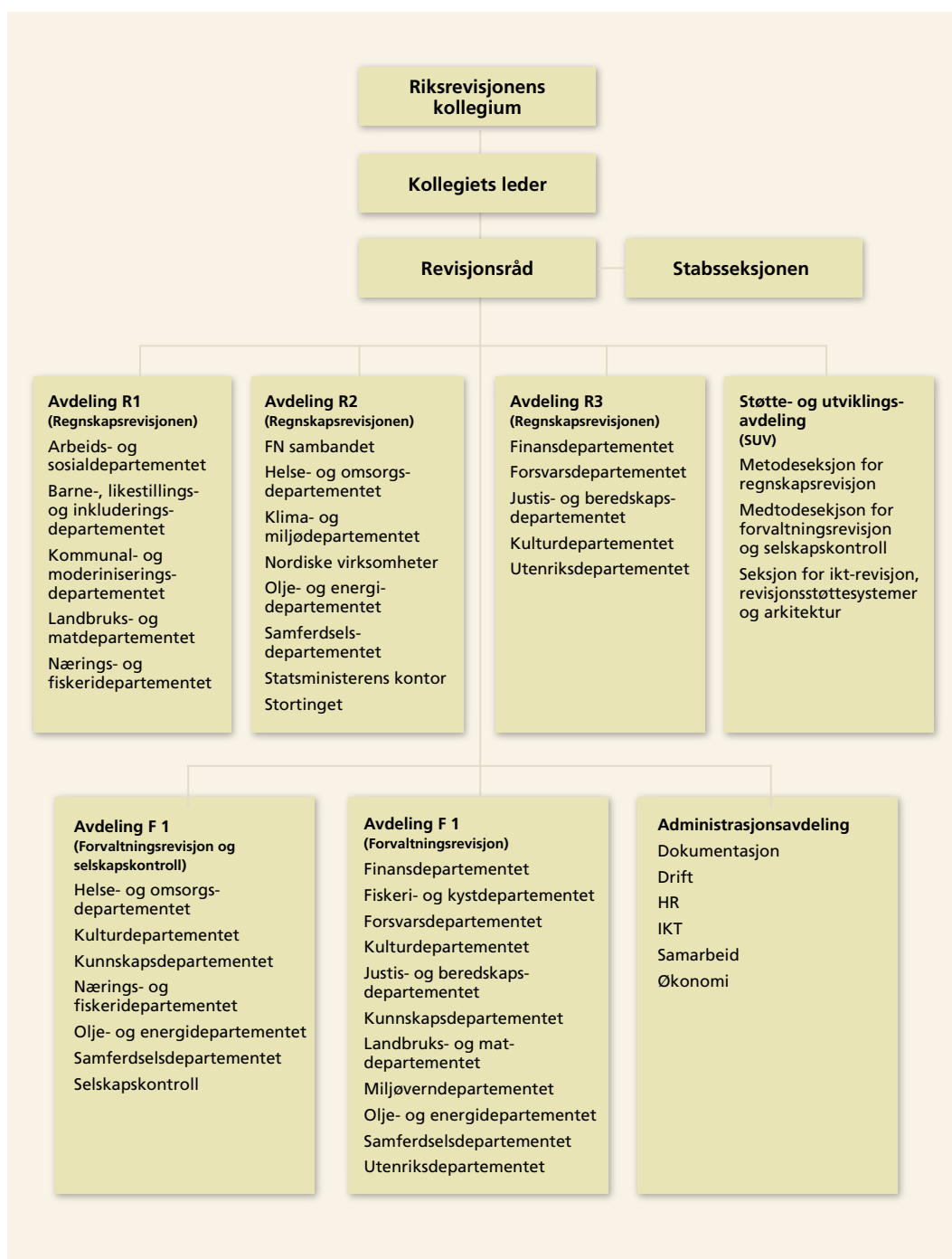
Beate Heieren Hundhammer

Gunn Karin Gjul

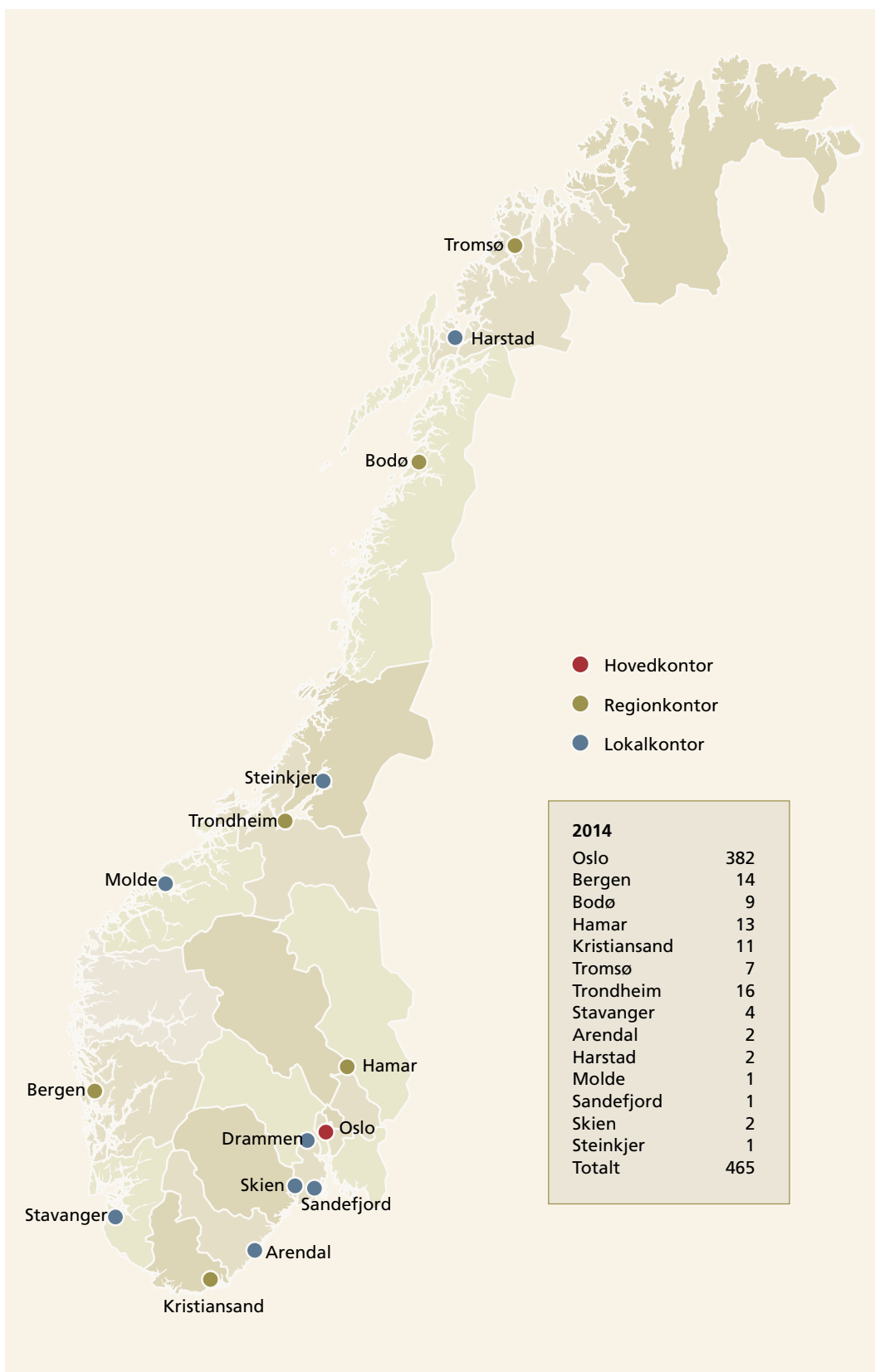
Arve Lønnum

Björg Selås

Vedlegg 1: Riksrevisjonens organisasjonskart per 31. desember 2014

Vedlegg 2: Lokalisering av medarbeiderne i Riksrevisjonen per 31. desember 2014

Vedlegg 3: Riksrevisjonens rapportering til Stortinget i 2014

Oversendt Stortinget	Dokumentnummer	Tittel
30.01.2014	Dokument 3:5 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av effektivitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi
25.03.2014	Dokument 3:6 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse om elektronisk meldingsutveksling i helse- og omsorgssektoren
22.05.2014	Dokument 3:7 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av toll- og avgiftsetatens grensekontroll
22.05.2014	Dokument 3:8 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av den statlige kystforvaltningens arbeid med å øke andelen godstransport til sjøs
12.06.2014	Dokument 3:9 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av ivaretagelse av veteraner fra internasjonale operasjoner
25.06.2014	Dokument 3:10 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av NAVs arbeidsrettede oppfølging av personer med nedsatt arbeidsevne
25.06.2014	Dokument 3:11 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av barnefattigdom
25.06.2014	Dokument 3:12 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse av bistand til ren energi
26.09.2014	Dokument 3:13 (2013–2014)	Riksrevisjonens undersøkelse om utnyttelse av infrastruktur til forskning i norske områder i Arktis
16.10.2014	Dokument 1 (2014–2015)	Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2013
16.10.2014	Dokument 3:1 (2014–2015)	Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjonar som er behandla av Stortinget
11.11.2014	Dokument 3:2 (2014–2015)	Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2013
17.12.2014	Dokument 3:3 (2014–2015)	Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med Arktisk råd
17.12.2014	Dokument 3:4 (2014–2015)	Riksrevisjonens undersøkelse av internkontroll på anskaffelsesområdet i Statens vegvesen

Vedlegg 4: Påbegynte forvaltningsrevisjoner som videreføres i 2015

Arbeids- og sosialdepartementet

Oppfølging av ungdom utenfor opplæring og arbeid
Sosial dumping
Arbeidsmiljøkriminalitet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Finansdepartementet

Beskatning av utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende

Forsvarsdepartementet

Fregattvåpenet – operativ evne og mulige konsekvenser

Helse- og omsorgsdepartementet

Folkehelsearbeid
Kostnadseffektivitet og kvalitet etter innføringen av Samhandlingsreformen
Ledelse og styring av personalressursene i helseforetakene

Justis- og beredskapsdepartementet

DSBs arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Klima- og miljødepartementet

Myndighetenes arbeid med å sikre god luftkvalitet
Myndighetenes arbeid med å sikre godt vannmiljø og bærekraftig bruk av vannressursene

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning¹
Gevinstrealisering i statlige ikt-prosjekter²
Ikt i kommunene
Konsulentbruk i staten

Kulturdepartementet

(Ingen)

Kunnskapsdepartementet

Studiegjennomføringen i høyere utdanning
Tilgangen på læreplasser

Landbruks- og matdepartementet

Myndighetenes arbeid med å legge til rette for realiseringen av målene om økologisk landbruk

Nærings- og fiskeridepartementet

Så Kornfondene – måloppnåelse

1) Dokument 3:5 (2014–2015) *Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning* vart sendt Stortinget 17. februar 2015

2) Administrativ rapport 1 2015 *Riksrevisjonens undersøkelse av arbeid med gevinstrealisering i statlige ikt-prosjekter* blei publisert 15. mars 2015

Olje- og energidepartementet

Energieffektivitet i boliger og bygg

Myndighetenes arbeid med å øke oljeutvinningen fra modne områder på norsk kontinentalsokkel³

Samferdselsdepartementet

Effektivitet i vedlikeholdet av jernbanenettet

Utenriksdepartementet

Norsk bistand til godt styresett og antikorrupsjon

3) Dokument 3:6 (2014–2015) *Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid for økt oljeutvinning fra modne områder på norsk kontinentalsokkel* blei sendt Stortinget 15. april 2015

Vedlegg 5: Revisjonsberetning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Altrum, P.O. Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Faks: +47 24 00 29 01
www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til Stortingets Presidentskap

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert Riksrevisjonens samlede årsregnskap for 2014. Årsregnskapet består av ledelseskomentar, resultatoppstilling, balanseoppstilling, kontantstrømoppstilling, regnskapsprinsipper og noter.

Kollegiets ansvar for årsregnskapet

Virksomhetens ledelse er ansvarlig for at årsregnskapet gir en dekkende fremstilling i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring i Norge, herunder anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS), og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, instruksen for revisor oppnevnt av Stortingets Presidentskap for å revidere Riksrevisjonens regnskap og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for virksomhetens utarbeidelse av årsregnskapet, med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er Riksrevisjonen samlede årsregnskap for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2014 i det alt vesentlige utarbeidet i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring i Norge, og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen per 31. desember 2014, og av resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS) i Norge.

Oslo, 12.mars 2014
ERNST & YOUNG AS

Kjell Andersen
statsautorisert revisor

Vedlegg 6: Årsregnskap

Ledelseskomentarer

Formål:

Riksrevisjonens oppgaver følger av Grunnloven § 75 k, lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 nr. 21 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004.

Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og veiledning bidra til

- at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt
- at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte, og slik Stortinget har bestemt.

Regnskapsprinsipp:

Regnskapet er utarbeidet i henhold til reglene i de anbefalte statlige regnskapsstandardene. Standardene ble innført som regnskapsprinsipp i Riksrevisjonen fra og med år 2013.

Eiendeler:

Verdien av Riksrevisjonens anleggsmidler er per 31.12.2014 vurdert til 53,4 millioner kroner. Dette er en nedgang på 10 millioner fra årsskiftet 2013/2014. Nedgangen skyldes at avskrivningene har vært høyere enn tilgang av eiendeler i perioden.

Avskrivningene i perioden utgjorde 16,1 millioner samtidig som det i perioden var tilgang av eiendeler på 6,1 millioner. Om lag 80 % av årets investeringer og 51 % av årets avskrivninger gjelder PCer, skrivere, servere og annet IKT utstyr.

Den beregnede rentekostnaden ved kapitalbinding for Riksrevisjonens anleggsmidler i 2014 utgjør om lag 1 million kroner.

Kostnader fordelt på formål:

Riksrevisjonens driftskostnader utgjorde 509 millioner og salgs- og leieinntektene 2,5 million kroner. De totale kostnadene fordelte seg med 54 % til revisjon og revisjonsfaglige prosjekter og utviklingsaktiviteter mot 55 % forrige år, 25 % av kostnadene knyttet seg til felles støttefunksjoner og ledelse mot 24 % i 2013 mens 11 % av kostnadene gjelder felleskostnader (husleie, infrastruktur o.l.) noe som tilsvarer andelen i fjor. Som forrige år gikk 4 % av kostnadene til internasjonale aktiviteter og 6 % til kompetanseutvikling.

Personalkostnader:

I tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene beregnes lønnskostnadene i regnskapet med løpende feriepengeavsetning, beregnet pensjonspremie og påslag for arbeidsgiveravgift. I tillegg periodiseres variable lønnskostnader (slik som fleksitid, overtid og overførte feriedager) slik at disse synliggjøres i den periode kostnaden oppstår. Dette medfører at det er bokført et beløp på om lag 17,4 millioner som skyldig påløpt lønn i balanseregnskapet mot tilsvarende 20 millioner i 2013. Beløpet omfatter beregnet verdi av overført ferie, fleksitid og ansattes tilgodehavende for arbeidet overtid. Reduksjonen fra forrige år har hovedsakelig sammenheng med reduksjon i overført fleksitid og feriedager.

Netto kostnader til lønn og sosiale utgifter utgjorde i 2014 ca. 387 millioner kroner. Årsverksinnsatsen i 2014 var 453 årsverk (1), noe som innebærer at gjennomsnittlig lønnskostnad per årsverk var kr 854.000, dette innebærer en økning i kostnad per

årsverk på 2,9 % fra 2013. Av kostnaden per årsverk utgjorde de sosiale kostnadene (gaver, kantine, velferdstiltak, bedriftshelsetjeneste mm) kr 14.000 per årsverk.

Andre driftskostnader:

Riksrevisjonens øvrige driftskostnader utgjorde for året 2014 105,6 millioner kroner. Dette inkluderer kostnader til leie og drift av lokaler, kjøp av eksterne tjenester, reisekostnader og kontorkostnader. Av beløpet utgjorde kostnadene tilknyttet lokaler 44 %, reiseutgifter utgjorde 16 % og kjøp av eksterne tjenester utgjorde 11 %. Andre driftskostnader beløp seg i 2014 til 233.000 kroner per årsverk, en økning på 4,5 % per årsverk siden 2013.

Inntekter:

Inntektssiden i regnskapet omfatter inntektsføring av driftsbevilgning og salgs- og leieinntekter.

Salgs- og leieinntektene gjelder internasjonale revisjonsoppdrag og utleie av kontorlokaler til IDI (Intosai Development Initiative).

Driftsbevilgningen er inntektsført slik at resultatregnskapet gir et resultat av periodens aktiviteter som er lik 0.

Den regnskapsmessige effekten av pensjonskostnad, avskrivninger og investering i varige driftsmidler er utlignet ved at tilsvarende beløp er inntektsført.

Statsregnskapet:

I 2014 viser statsregnskapets utgiftsside et mindreforbruk på 37,5 millioner kroner (medberegnet lønnsrefusjoner i forbindelse med sykdom og fødsler). Riksrevisjonen har ikke bedt om overføring av ubrukt bevilgning til 2015.

Oslo 9. mars 2015

Per-Kristian Foss
riksrevisor

Årsregnskapet – prinsipper for oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering

Årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fastsatt av Finansdepartementet. Det er utarbeidet en egen beskrivelse under for virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet.

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Riksrevisjonen tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i avregning med statskassen. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. Saldo på oppgjørskontoen i Norges bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Riksrevisjonen har rapportert til statsregnskapet. Disse er stilt opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Riksrevisjonen har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva Riksrevisjonen har fått stilt til disposisjon i disponeringsskriv for hver kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Riksrevisjonen utarbeider ikke noter til denne oppstillingen fordi det er utarbeidet et virksomhetsregnskap etter SRS med tilhørende noter.

Regnskapsprinsipper – Virksomhetsregnskap avlagt etter SRS

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av tjenester foretas i takt med utførelsen. Inntektsføring av husleie foretas i takt med leieavtalens løpetid.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter

Bevilgninger inntektsføres i den periode da aktiviteten som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper. Ved avleggelse av årsregnskapet er årets endelige bevilgning til drift inntektsført. Endelig bevilgning til drift tilsvarer årets bevilgninger og eventuelle belastningsfullmakter på post 01-29. Ubenyttet bevilgning som ikke overføres til neste regnskapsår, er ikke inntektsført.

Investeringsbevilgninger føres som *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler* i balansen med det beløpet som faktisk er investert i regnskapsperioden. Overførbar investeringsbevilgning inntektsføres ikke.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført.

Pensjoner

Det er i SRSene lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er således *ikke* foretatt beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Riksrevisjonen betaler ikke premie til SPK, men denne dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet, derfor legges det til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne baserer seg på beste estimat for virksomheten og er beregnet av Statens pensjonskasse. Se også note 2.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved eventuell bruksendring.

Anleggsmidler

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpt og egenutviklet programvare er balanseført.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (materielle eiendeler som er ment til varig eie og bruk) er balanseført og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid.

Finansiering av periodiserte poster

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, har motpost i *Avregning med statskassen*. Avregningen gir således et uttrykk for statens eierkapital når det gjelder kortsiktige poster og eventuelle finansielle anleggsmidler.

Anleggsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*. Dette representerer finansieringen av disse anleggsmidlene. Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Samtidig går anskaffelseskostnaden til reduksjon av resultatposten *Inntekt fra bevilgninger* og til økning av balanseposten *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under *Inntekt fra bevilgning*. Dette gjennomføres ved at finansieringsposten *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler* oppløses i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten. Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap.

Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg kan det gjøres en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på kundefordringer.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte modellen tilpasset statlige virksomheter.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindre-utgift
0051	Riksrevisjonen – driftsutgifter	01	Drifts-utgifter	A/B	485 133 000	459 689 144	25 443 856
<i>Sum utgiftsført</i>					485 133 000	459 689 144	
3051	Refusjon innland	01	Drifts-inntekter	A/B	1 800 000	1 774 000	-26 000
3051	Refusjon fra revisjon i utland	02	Ymse	A/B	800 000	705 877	-94 123
3051	Refusjon fødselspenger	16	Refusjon av foreldre-penger			4 855 110	4 855 110
3051	Refusjon sykepenger	18	Refusjon av sykepenger			7 156 129	7 156 129
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			633 877	
5700	Arbeidsgiver-avgift	72	Arbeids-giveravgift			40 739 039	
<i>Sum inntektsført</i>					2 600 000	55 864 033	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						403 825 112	
Kapital-kontoer							
60086101	Norges Bank KK /innbetalinger					16 221 682	
60086102	Norges Bank KK/ utbetalinger					-418 211 874	
700050	Endring i mellomværende med statskassen					-1 834 920	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)							
Konto	Tekst				2014	2013	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
700050	Mellomværende med statskassen				-14 158 977	-12 324 058	-1 834 920

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
005101	0	485 133 000	485 133 000
305101	0	1 800 000	1 800 000
305102	0	800 000	800 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Mer- utgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belast- ningsfull- makter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Standard refusjoner på inntekts- postene 15–18	Sum grunnlag for over- føring	Maks. overfø- rbart beløp*	Mulig over- førbart beløp beregnet av virksom- heten
005101	25 443 856	0	25 443 856	12 011 239	37 455 095	24 256 650	24 256 650

Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01–29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinnbetalinger		2 479 877	2 644 451
Innbetaling av finansinntekter		22 602	24 166
<i>Sum innbetalinger</i>		2 502 479	2 668 616
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter		344 855 333	344 504 311
Offentlige refusjoner vedrørende lønn		-12 011 239	-8 636 157
Utbetalt til investeringer		6 108 461	10 273 444
Andre utbetalinger til drift		108 730 917	104 377 312
Utbetaling av finansutgifter		17 035	14 701
<i>Sum utbetalinger</i>		447 700 508	450 533 612
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		445 198 028	447 864 995
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter – Arbeidsgiveravgift		40 739 039	41 192 760
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		633 877	802 057
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		41 372 917	41 994 816
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		403 825 112	405 870 179
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		201412	01.01.2014
Fordringer		246 167	928 420
Skyldig skattetrekk		-14 393 650	-13 191 806
Skyldige offentlige avgifter		62 749	-60 130
Annen gjeld		-74 243	-541
Sum mellomværende med statskassen		-14 158 977	-12 324 058

Resultatregnskap – rapportperiode: 201412

	Note	201412	201312
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	506 451 488	503 326 173
Salgs- og leieinntekter	1	2 479 877	2 644 451
<i>Sum driftsinntekter</i>		508 931 365	505 970 624
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	387 250 162	385 688 423
Andre driftskostnader	3	105 568 817	103 818 775
Avskrivninger	4,5	16 117 953	16 472 891
<i>Sum driftskostnader</i>		508 936 932	505 980 089
Driftsresultat		-5 567	-9 465
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	22 602	24 166
Finanskostnader	6	17 035	14 701
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		5 567	9 465
Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	1	29 172	202 712
Avregning med statskassen innkreivingsvirksomhet	1	29 172	202 712
<i>Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0

Balanse – rapportperiode: 201412

<i>Beløp i NOK</i>	Note	201412	201312
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	30 194 313	34 357 452
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		30 194 313	34 357 452
II Varige driftsmidler			
Maskiner og transportmidler	5	150 973	187 830
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	23 049 757	28 859 253
<i>Sum varige driftsmidler</i>		23 200 730	29 047 083
Sum anleggsmidler		53 395 043	63 404 535
B. Omløpsmidler			
II Fordringer			
Andre fordringer	14	5 998 924	4 167 041
<i>Sum fordringer</i>		5 998 924	4 167 041
Sum omløpsmidler		5 998 924	4 167 041
Sum eiendeler		59 393 966	67 571 576
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	53 395 043	63 404 535
Andre avsetninger for forpliktelser		1 000 000	1 000 000
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		54 395 043	64 404 535
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		13 768	22 463
Skyldig skattetrekk		14 393 650	13 191 806
Skyldige offentlige avgifter		7 175 015	7 687 107
Avsatte feriepenger		32 417 307	32 689 940
Annen kortsiktig gjeld	18	18 854 349	22 154 383
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		72 854 089	75 745 699
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-67 855 165	-72 578 658
<i>Sum avregning med statskassen</i>		-67 855 165	-72 578 658
Sum gjeld		59 393 966	67 571 576
Sum virksomhetskapital og gjeld		59 393 966	67 571 576

Kontantstrømpstilling etter den direkte modellen for bruttobudsjetterte virksomheter

	201412	201312
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetalinger		
innbetalinger av tilfeldige inntekter	29 172	202 712
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	2 479 877	2 644 451
innbetaling av refusjoner	12 011 239	8 636 157
andre innbetalinger	1 701 394	1 179 275
Sum innbetalinger	16 221 682	12 662 594
Utbetalinger		
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-319 335 982	-316 151 304
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	-92 772 999	-85 768 558
utbetalinger av renter	-310	-2 658
andre utbetalinger	5 877	-6 999 721
Sum utbetalinger	-412 103 413	-408 922 241
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter * (se avstemming)	-395 881 731	-396 259 647
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-6 108 461	-10 273 444
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 108 461	-10 273 444
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-401 990 192	-406 533 091
AVSTEMMING		31.12.13
netto avregninger (korr av åpningsbalanse og overført av ferie)	0	-6 440 375
motpost tilfeldige inntekter	29 172	202 712
ordinære avskrivninger	16 117 953	16 472 891
inntekt fra bevilgning	-439 459 054	-450 166 616
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	41 343 744	41 792 104
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-6 108 461	-11 632 199
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	-10 009 492	-4 840 691
endring i leverandørgjeld	-8 695	22 463
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	56 982 942	48 318 866
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	-56 982 942	-48 318 866
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	6 108 461	10 273 444
Påløpte NAV refusjoner	1 315 379	-661 540
endring i andre tidsavgrensningposter (fordringer)	-5 210 738	8 718 161
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter*	-395 881 731	-396 259 647

Note 1 Driftsinntekter

	201412	201312	
Inntekt fra bevilgninger			
Årets bevilgning	439 459 054	450 166 616	
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler av årets bevilgning	-6 108 461	-11 632 199	
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	16 117 953	16 472 891	
+ inntekt til pensjoner	56 982 942	48 318 866	
Sum inntekt fra bevilgninger	506 451 488	503 326 174	
Salgs- og leieinntekter			
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	705 877	870 451	
Hus-/fremleieinntekter, egne/andre leide bygg	1 774 000	1 774 000	
Tilfeldige inntekter	29 172	202 712	
Motpost tilfeldige inntekter	-29 172	-202 712	
Sum salgs- og leieinntekter	2 479 877	2 644 451	
Sum driftsinntekter	508 931 365	505 970 625	
Beregning av årets netto tilgang for bruttobudsjetterte virksomheter med inntektsbevilgninger			
Kapittel og post	Utgifts- bevilgning	Inntekts- bevilgning (-)	Netto tilgang
Bevilgning overført fra forrige år	005101	485 133 000	0
Årets bevilgning	315101	0	1 800 000
Bevilgning overført til neste år	315102		800 000

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	201412	201312
Lønninger	267 216 703	271 092 687
Feriepenger	33 652 460	33 087 916
Arbeidsgiveravgift	47 410 611	47 510 797
Pensjonskostnader*	44 384 744	36 809 459
Sykepenger og andre refusjoner	-11 787 814	-9 297 697
Andre ytelser	6 373 457	6 485 261
Sum lønn og sosiale kostnader	387 250 162	385 688 423
Antall årsverk:	453	466

* Nærmere om pensjonskostnader.

Riksrevisjonen betaler ikke selv pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), og kostnad til premie er heller ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes i samsvar med sentral ordning i staten.

Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad.

Premiesatsen for 2014 er av SPK estimert til 17,55 prosent. Benyttet premiesats for 2013 var 13,28 prosent.

Note 3 Andre driftskostnader

	201412	201312
Husleie	36 547 292	36 134 863
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	431 065	596 356
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	9 148 529	9 621 608
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	6 855 397	6 891 768
Mindre utstyrsanskaffelser	640 749	674 454
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 344 457	1 205 580
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	11 520 671	9 700 372
Reiser og diett	17 111 253	18 844 592
Øvrige driftskostnader	21 969 404	20 149 180
Sum andre driftskostnader	105 568 817	103 818 775

Note 4 Immatrielle eiendeler

	Rettigheter mv.	Sum
Anskaffelseskost per 01.01.2014	40 941 530	40 941 530
Tilgang 2014	401 756	401 756
Avgang anskaffelseskost i 2014	0	0
Fra immatrielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2014	0	0
Anskaffelseskost 201412	41 343 286	41 343 286
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2014	0	0
Nedskrivninger i 2014	0	0
Akkumulerte avskrivninger per 01.01.2014	6 438 861	6 438 861
Ordinære avskrivninger i 2014	4 710 112	4 710 112
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2014	0	0
Balanseført verdi 201412	30 194 313	30 194 313
Avskrivningssatser (levetider)	5 år, 10 år / lineært	

Note 5 Varige driftsmidler

	Maskiner, transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2014	778 979	68 438 066	69 217 045
Tilgang i 2014	34 375	5 672 330	5 706 705
Avgang anskaffelseskost i 2014 (1)	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2014	0	0	0
Anskaffelseskost 201412	813 354	74 110 395	74 923 749
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2014	0	0	0
Nedskrivninger i 2014	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2014	591 149	39 578 813	40 169 962
Ordinære avskrivninger i 2014	71 232	11 481 825	11 553 058
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2014 (1)	0	0	0
Balanseført verdi 201412	150 973	23 049 757	23 200 730
Avskrivningssatser (levetider)	3–15 år lineært	3–15 år lineært	

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	201412	201312	
Finansinntekter			
Agiogevinst	22 602	24 166	
Sum finansinntekter	22 602	24 166	
Finanskostnader			
Rentekostnad	310	2 658	
Agiotap	16 725	12 043	
Sum finanskostnader	17 035	14 701	
Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital			
	201412	201312	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	30 194 313	34 357 452	32 275 883
Balanseført verdi varige driftsmidler	23 200 730	29 047 083	26 123 906
Sum	53 395 043	63 404 535	58 399 789
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:			12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2014:			58 399 789
Fastsatt rente for år 2014:			1,79 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital:*			1 045 356

* Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

**Note 7A Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)**

	201412	201312	Endring
A) Avregning med statskassen			
Omløpsmidler			
Andre fordringer	5 998 924	4 167 041	1 831 883
Sum	5 998 924	4 167 041	1 831 883
Annen langsiktig gjeld			
<i>Annen langsiktig gjeld</i>	-1 000 000	-1 000 000	0
Sum	-1 000 000	-1 000 000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-13 768	-22 463	8 695
Skyldig skattetrekk	-14 393 650	-13 191 806	-1 201 844
Skyldige offentlige avgifter	-7 175 015	-7 687 107	512 092
Avsatte feriepenger	-32 417 307	-32 689 940	272 633
Annen kortsiktig gjeld	-18 854 349	-22 154 383	3 300 033
Sum	-72 854 089	-75 745 699	2 891 610
Avregning med statskassen	-67 855 165	-72 578 658	4 723 492
Avstemming av periodens resultat mot endring i avregning med statskassen (kongruensavvik)			
Konsernkonto utbetaling			-418 211 874
Konsernkonto innbetaling			16 221 682
<i>Netto trekk konsernkonto</i>			-401 990 192
Innbetaling innkrevingsvirksomhet			-29 172
Inntektsført fra bevilgning (kontogruppe 19)			439 459 054
Arbeidsgiveravgift/gruppeliv rapportert på kap. 5700/5309			-41 343 744
Korrigerings av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)			-819 438
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			-4 723 492
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregning med statskassen*			-4 723 492

**Note 7B Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)**

	201412	201312	
	Spesifisering av bokført avregning med stats- kassen	Spesifisering av rappor- tert mellom- værende med stats- kassen	Endring
B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen			
Omløpsmidler			
Andre fordringer	5 998 924	246 167	5 752 757
Sum	5 998 924	246 167	5 752 757
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-13 768	0	-13 768
Skyldig skattetrekk	-14 393 650	-14 393 650	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 175 015	-11 494	-7 163 521
Avsatte feriepenger	-32 417 307	0	-32 417 307
Annen kortsiktig gjeld	-18 854 349	0	-18 854 349
Sum	-72 854 089	-14 405 144	-58 448 945
Sum	-66 855 165	-14 158 977	-52 696 188

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

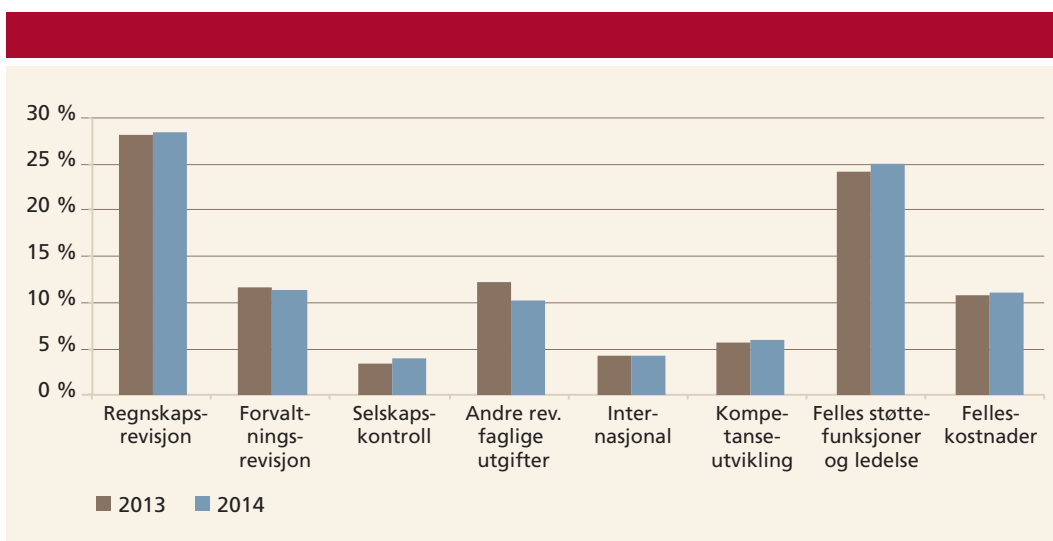
	201412	201312
Forskuddsbetalt lønn	0	-5 978
Reiseforskudd	46 438	181 008
Personallån	254 785	694 058
Andre fordringer på ansatte	-55 056	59 332
Forskuddsbetalte kostnader	4 660 803	1 923 242
Andre fordringer	1 091 954	1 315 379
Sum andre kortsiktige fordringer	5 998 924	4 167 041

Note 18 Annen kortsiktige gjeld

	201412	201312
Skyldig lønn	-652 336	-901 186
Annen gjeld til ansatte	-17 415 917	-20 026 764
Påløpte kostnader	-786 096	-1 226 433
Sum annen kortsiktig gjeld	-18 854 349	-22 154 383

Formålsregnskap

	SUM	Regnskaps- revisjon	Forvaltnings- revisjon	Selskaps- kontroll	Andre rev. faglige utgifter	Internasjonal	Kompetanse- utvikling	Felles støtte- funksjoner og ledelse	Felles- kostnader
Inntekter	-2 480	0	0	0	0	-706	0	0	-1 774
Lønn og sosiale utgifter	387 250	132 016	52 736	18 943	49 758	15 633	23 601	89 585	4 979
Andre driftskostnader	121 687	11 359	4 964	1 268	2 081	6 980	6 558	36 156	52 321
SUM	506 457	143 375	57 700	20 211	51 838	21 907	30 159	125 741	55 526
%-vis fordeling 2014		28 %	11 %	4 %	10 %	4 %	6 %	25 %	11 %
%-vis fordeling forrige år		28 %	12 %	3 %	12 %	4 %	6 %	24 %	11 %

Formålsregnskapet viser hvordan kostnadene i regnskapet fordeler seg på våre ulike formål. Diagrammet ovenfor viser prosentvis fordeling av kostnadene. Felles støttefunksjoner og ledelse inkluderer avskrivingskostnader for inventar, IKT-utstyr, programvare m.m. Formålet felleskostnader viser kostnadene ved vår felles infrastruktur (lokaler, IKT-utstyr) og andre felleskostnader som viderefremmes av administrasjonen til hele organisasjonen (telefonutgifter, porto, kantine mm).

Vedlegg 7: Orientering om INTOSAI Development Initiative – IDI

INTOSAI Development Initiative (IDI) er et utviklingsorgan for riksrevisjoner i utviklingsland. IDI bidrar til bedret revisjonskapasitet i mer enn 140 riksrevisjoner i utviklingsland gjennom behovsbaserte, målrettede, og bærekraftige utviklingsprogrammer. Virksomheten omfatter kompetanseutvikling for ledere og revisorer, organisasjonsutvikling, og styrking av institusjonell kapasitet. IDI er en integrert del av INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions), verdenssammenslutningen av riksrevisjoner som har 192 medlemmer.

Riksrevisjonen overtok ansvaret for IDI i 2001. Overtakelsen var godkjent av Stortinget, jf. Dokument 3:14 (1997–98) og Innst. S. nr. 8 (1998–99), og INTOSAI's øverste organ (kongressen) i 1998. I Norge er IDI organisert som en stiftelse med et styre, sekretariat og en rådgivende komité.

IDI's styre hadde i 2014 ni medlemmer. Riksrevisjonens leder er leder av styret for IDI, og tre andre styremedlemmer kommer fra ledelsen i Riksrevisjonen. De andre styremedlemmene er riksrevisorer i Canada, Nederland, Storbritannia, Sverige og Zimbabwe. INTOSAI's generalsekretær og formannen i INTOSAI's hovedkomité for kapasitetsutvikling er observatører til styret. Riksrevisjonens leder er styremedlem i INTOSAI i kraft av å lede den riksrevisjonen som er vertskap for IDI.

IDI-sekretariatet holder til i Riksrevisjonens lokaler i Oslo. Hovedoppgaven for sekretariatet er planlegging og gjennomføring av utviklingsprogrammer. Sekretariatet benytter fire arbeidsspråk – arabisk, engelsk, fransk og spansk, og sekretariatet har en internasjonal stab.

I 2009 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom INTOSAI og 15 giverorganisasjoner. Antallet giverorganisasjoner har nå økt til 22. Gjennom samarbeidet deltar riksrevisjoner og givere i et felles framstøt for en mer strategisk tilnærming og økt støtte til styrking av riksrevisjoner i utviklingsland. INTOSAI-giversekretariatet rapporterer til styringsgruppen for samarbeidet og inngår som en integrert del av IDI-sekretariatet.

IDI er stadig under utvikling og IDI's strategiske plan 2014–2018 gir den strategiske retningen for IDI's arbeid de neste årene. Den inneværende strategiske planen gir IDI mandat til, i tillegg til IDI's tradisjonelle arbeidsområder, å arbeide bilateralt med de svakeste riksrevisjonene i verden, å gjennomføre kapasitetsutviklingsprosjekter basert på full kostnadsfinansiering samt en endring av fokus til i å økende grad å arbeide med utvikling av institusjonell kapasitet (herunder sentrale temaer som riksrevisjoners uavhengighet).

IDI foretar regelmessige og omfattende analyser av utviklingsbehov i riksrevisjoner og INTOSAI-regioner. Dette har gitt et godt grunnlag for planlegging og gjennomføring av nye utviklingsprogrammer. I 2014 gjennomførte IDI en oppdatert behovskartlegging av riksrevisjonenes behov for støtte gjennom en global undersøkelse. Resultatene av undersøkelsen, samt de finansielle midler og menneskelige ressursene

som er tilgjengelige, er styrende for innholdet i de nye programmene som vil bli tilbudt riksrevisjonen i utviklingsland de kommende årene.

IDI legger til grunn at utviklingsprogrammene skal resultere i varige forbedringer. Partnerskap brukes i stor utstrekning for å sikre resultater. De fleste IDI-programmene gjennomføres i samarbeid med INTOSAI's fagkomitéer og arbeidsgrupper som utvikler standarder og veiledninger, og som kan bidra med ekspertise i programmene. IDI fremmer likestilling mellom kjønnene i sine programmer. I 2014 var 41 % av deltakerne i IDIs programmer kvinner, noe som er en liten nedgang fra 2013. Andelen kvinnelige deltakere har imidlertid økt gradvis de siste fem årene og IDI vil fortsette å jobbe for at kvinneandelen øker framover. Totalt 120 riksrevisjoner fra utviklingsland deltok i IDIs utviklingsprogrammer i 2014. En rekke giverorganisasjoner og riksrevisjoner fra utviklede land deltok også i programmene (hvor de dekket egne kostnader). Det var i 2014 oppimot 1200 deltakere i IDIs programmer hvor mer enn 500 deltok i ulike sertifiseringsprogrammer. IDI legger stor vekt på å styrke ledelsesfunksjonen i riksrevisjoner fordi dyktig og strategisk ledelse er en forutsetning for uavhengige og effektive riksrevisjoner. Deltakelse på leder nivå er også en viktig for å sikre eierskap til IDIs programmer og for å sikre at de nødvendige ressursene er tilgjengelig for å gjennomføre programmene. 99 ledere i riksrevisjonene i utviklingsland deltok i 2014 i IDIs programmer.

Innføring og implementering av INTOSAI's nye internasjonale revisjonsstandarder for riksrevisjoner har vært det viktigste satsningsområdet for IDI også i 2014. Standardene er samlet i et omfattende ISSAI-rammeverk (ISSAI – International Standards of Supreme Audit Institutions). Standardene omfatter krav til riksrevisjoners mandat, organisering, metodikk mv. Riksrevisjoner i utviklingsland har gjennomgående store behov for støtte til innføring av ISSAI-ene i sin revisjon. 3i-programmet (ISSAI Implementation Initiative) skal i løpet av perioden 2012–2015 legge til rette for kartlegging av situasjonen i de enkelte land og ha utdannet et betydelig antall spesialister i analyse av utviklingsbehov og veiledning ved innføring av standarder. Kartleggingsverktøy er utviklet og opplæringen av spesialister på engelsk startet i 2012. Programmet ble startet på engelsk i 2012 og på arabisk, fransk og spansk i 2014.

Andre viktige programmer som ble gjennomført i 2014 inkluderer blant annet IT-revisjon, revisjon av offentlig gjeld, utvikling og implementering av HR strategier, opplæring av instruktører for intern opplæring i arabiske riksrevisjoner, felles forvaltningsrevisjoner i opplæringsøyemed, utviklingen av et globalt resultatmålingsverktøy for riksrevisjoner, samt opplæring av giverorganisasjoner i hvordan best å støtte riksrevisjoner.

Arbeidet med kontinuerlig forbedring av planlegging og rapportering av resultatoppnåelse i IDI har fortsatt i 2014. Et felles resultatrammeverk for hele IDI er inkludert i IDIs nye strategiske plan. Virksomhetsrapporteringen er betydelig endret for å sikre en mer integrert rapportering som er knyttet opp mot de strategiske målene.

Det har også vært gjort store fremskritt i samarbeidet mellom INTOSAI og giverne. Databasen for utviklingsprosjekter som gjelder riksrevisjoner er mye brukt, og har nå 353 registrerte prosjekter og har hatt besøk av brukere fra 184 land. En av målsettingene med samarbeidet er å sikre økt og mer effektiv støtte til riksrevisjoner i utviklingsland. I 2013 ble alle riksrevisjoner i utviklingsland invitert til å fremme prosjektsøknader for utviklingsstøtte. Disse ble i mai 2014 distribuert til giverne i samarbeidet og riksrevisjoner som har mandat til å bidra med utviklingsstøtte. Av de 48 søknadene som ble mottatt, har giverorganisasjoner eller riksrevisjoner som tilbyr utviklingsstøtte, allerede uttrykt ønske om å støtte 25 av søknadene.

INTOSAI-giversekretariatet er i økende grad blitt et kompetansesenter som både riksrevisjoner, givere, internasjonale organisasjoner og andre interesserte henvender seg til for kunnskap og informasjon om riksrevisjoner og utviklingssamarbeid.

Driften av IDI-sekretariatet ble også i 2014 finansiert ved tilskudd fra Norad. Denne støtten vil fra og med 2015 bli gitt som et tilskudd til Riksrevisjonen, øremerket til IDI. En vesentlig del av IDI-sekretariatets kostnader, hovedsakelig lønns- og reisekostnader, kan relateres direkte til konkrete programaktiviteter, mens en mindre del dekker intern administrasjon. Dette driftstilskuddet er en forutsetning for at Riksrevisjonen har kunnet påta seg oppgaven å være vertskap for IDI.

Tilskudd til finansiering av INTOSAI-giversekretariatet har i 2014 kommet fra givere i Irland, Norge (Norad), Sveits, Storbritannia, Verdensbanken og Østerrike.

I 2014 er tilskudd til finansiering av IDIs kapasitets-utviklingsprogrammer mottatt fra givere i Finland, Norge, Sverige, Storbritannia, USA og dessuten fra Verdensbanken, det Internasjonale fondet for landbruksutvikling (IFAD) og INTOSAI samt bidrag fra riksrevisjonene i Kuwait og Saudi Arabia. Økonomisk støtte fra givere er en forutsetning for IDIs virksomhet. IDI har hatt en stabil gruppe givere som har skaffet til veie mesteparten av midlene som trengs. En rekke riksrevisjoner har i 2014 gitt verdifull støtte til IDIs aktiviteter i form av tjenester. Dette inkluderer ressurspersoner til IDIs programmer, vertskap for IDI aktiviteter og oversetting av dokumenter. Riksrevisjonene i Norge og Brazil stiller til rådighet til sammen ett og ett halvt årsverk til sekretariatet.

Nøkkeltall for IDIs kostnader i 2014 er 18 mill. kroner fra Norad til driften av IDI-sekretariatet samt kapasitetsbyggingsprosjekter⁴, 22,1 mill. kroner fra andre givere ble anvendt direkte til programvirksomheten, og 5,3 mill. kroner til INTOSAI-giversekretariatet. I årsregnskapet for 2014 er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn.

IDI hadde totalt 26 ansatte i 2014, fordelt på 18 årsverk ved IDI-sekretariatet og 5 årsverk i INTOSAI-giversekretariatet i Oslo, samt 3 årsverk på programmedarbeidere stasjonert i INTOSAI-regioner.

Virksomheten fortsetter i 2015 med en rekke kapasitetsutviklingsprogrammer for riksrevisjoner i ulike verdensdeler og andre viktige arbeidsoppgaver som vil ta INTOSAI-giversamarbeidet videre.

4 Bevilgningen fra NORAD for 2014 var på 21 mill NOK. IDI har søkt om å få overføre 3 mill NOK til 2015, disse midlene skal brukes på bilaterale utviklingsprogrammet mot riksrevisjoner i sårbare stater.

2014 18 657 493 460 65 237 5 740 612 3 808 164 11 218 9 461

241 344
Tryck: 07 Media 2015

Riksrevisjonen
Pilestredet 42
Postboks 8130 Dep
0032 Oslo

Sentralbord: 22 24 10 00
Telefaks: 22 24 10 01
postmottak@riksrevisjonen.no

www.riksrevisjonen.no

42 104 10 587 040 9 425 14 617 8663 38 121 24 060 -3 496 7 160 389